

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO
NR. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP-17-1155 (2); TAIS Nr. 17-9561(2))**

2017-10-19 Nr. NV-2665

Projekto rengėjas: Kultūros ministerija.

Projekto tikslas: didinti visuomenės informavimo priemonių veiklos viešumą ir skaidrumą, įsteigti viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinę sistemą (VIRSIS), kurioje būtų duomenys apie viešosios informacijos rengėjus (skleidėjus) ir jų veiklą.

Dabartinė situacija:

- Lietuvoje nėra vieningos viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos, kurioje būtų renkami, analizuojami ir nemokamai visuomenei bei suinteresuotoms valstybės institucijoms skelbiami duomenys apie visuomenės informavimo veiklą vykdančius viešosios informacijos rengėjus ir skleidėjus.
- Dėl skirtingose informacinėse sistemose tvarkomų viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų duomenų (Juridinių asmenų registre, Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje, Licencijų informacinėje sistemoje, kt. valstybės registruose) neproporcingai didėja deklaravimo našta, šių sistemų administravimo, eksploatavimo kaštai. Informacinėse sistemose nėra atskiros viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų posistemės, o nemokamai pateikiami tik ribotos apimties duomenys apie juridinius asmenis.
- Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų deklaruojamų duomenų apimtis ir mastas nėra pakankami užtikrinti reikiamą visuomenės informavimo procesų skaidrumą.

Projekto esmė:

- **Siūloma įsteigti Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinę sistemą (VIRSIS)**, kuri būtų formuojama Juridinių asmenų registre, Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje, Licencijų informacinėje sistemoje, kituose valstybės registruose ir infosistemose kaupiamų duomenų pagrindu. VIRSIS steigimo kaina – 420 tūkst. eur. (visą ar dalį lėšų siekiama gauti iš ES fondų), sistemos palaikymui metams reikėtų 35 tūkst. eur. Sukūrimo data – 2019 m. IV ketv.
- **Pareigą deklaruoti duomenis nustatyti visiems viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo) dalyviams, nepriklausomai nuo jų turimo turto dalies ar akcijų skaičiaus** (dabar deklaruoja, jei turi daugiau kaip 10 proc. viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo) akcijų ar turto).
- **VIRSIS būtų skelbiami šiuo metu nepateikiami viešosios informacijos rengėjų (skleidėjų) duomenys:**
 - ✓ valdomos visuomenės informavimo priemonės pavadinimas ir tipas (kategorija);
 - ✓ už visuomenės informavimo priemonės turinį atsakingo asmens vardas ir pavardė, jei už turinį atsako ne juridinio asmens vadovas;
 - ✓ dalyvių (akcininkų, narių, dalininkų ir kitų dalyvių) sąrašas, kuriame būtų nurodyta: visų dalyvių vardai ir pavardės, asmens kodai, nuosavybės teise turima ar valdoma juridinio asmens turto dalis procentais arba akcijų skaičius ir balsų dalis procentais;
 - ✓ informacija apie padarytą rimtą profesinį pažeidimą ir už jį skirtą sankciją;
 - ✓ **informacija apie viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo):**
 - **pajamas** iš politinės reklamos;
 - **lėšas**, gautas sandorio ar administracinio akto pagrindu, kurių šaltinis yra valstybės ar savivaldybės biudžetas ar kitas valstybės ar savivaldybės įsteigtas fondas, valstybės ar savivaldybės įmonė, taip pat įmonė, kur valstybei ar savivaldybei priklauso 50 proc. balsų.
- **VIRSIS duomenų paieška būtų vieša ir neatlygintina** (su duomenimis galėtų susipažinti bet kuris suinteresuotas asmuo, institucija ar įstaiga). VIRSIS nuostatai būtų tvirtinami Vyriausybės įgalios

institucijos (Kultūros ministerijos).

Projektu taip pat patikslinamos kai kurios Įstatymo nuostatos (atsisakoma nuostatos, kad neskelbtinos informacijos kontrolę ir ribojamos viešosios informacijos platinimo tvarką nustato Vyriausybė; Visuomenės informavimo priemonių priskyrimo erotinio ir smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms tvarkos aprašą pavedama tvirtinti ne Vyriausybei, bet jos įgaliotai institucijai ir kt.).

Atitiktis Vyriausybės programai: Atitinka Vyriausybės programos siekius skatinti žiniasklaidos atsakomybę nacionaliniu ir regioniniu lygiu užtikrinant visuomenės saugumą ir sąmoningumą (162 p.).

Derinimas:

- Suderinta su Vidaus reikalų ministerija, Finansų ministerija, Susisiekimo ministerija, Žurnalistų etikos inspektoriatu, Viešųjų pirkimų tarnyba, Valstybės saugumo departamentu.
- Įvertintos Informacinės plėtros komiteto, Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabos.
- Dėl Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos, VĮ „Registru centras“, Nacionalinės rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacijos, Lietuvos kabelinės televizijos asociacijos, Teisingumo ministerijos, Vyriausybės kanceliarijos teisės grupės, Lietuvos žurnalistų sąjungos pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, pateikta derinimo pažyma.

Dalykinio vertinimo išvada:

- Iki pateikimo pasirašyti Ministrui Pirmininkui patikslinti Projektą pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje NV-2650 pateiktas tikslinamojo pobūdžio pastabas.
- Teikiamą projektą siūlome svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Nomeda Poderienė

Nomeda Poderienė, tel. 8 706 61 816, el. p. nomeda.poderiene@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. (8 5) 219 3400, faks. (8 5) 262 3120, el. p. dmm@lrkm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-10-12 Nr. 52-296

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Š. m. rugpjūčio 14 d. Kultūros ministerija Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateikė Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas). Po Vyriausybės kanceliarijos pateiktų pastabų ir š. m. rugsėjo 5 d. Vyriausybėje vykusio pasitarimo Įstatymo projektas buvo gražintas Kultūros ministerijai tobulinti ir organizuoti papildomą diskusiją visuomenės informavimo sektoriaus dalyvių pastaboms aptarti.

Š. m. rugsėjo 25 d. Kultūros ministerija organizavo pasitarimą su viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų asocijuotomis organizacijomis Įstatymo projektui aptarti.

Vyriausybei teikiamas Įstatymo projektas patikslintas atsižvelgus į minėto pasitarimo dalyvių pastabas, taip pat į pastabas, pateiktas Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017-08-22 išvadoje Nr. NV-2146 ir Konkurencijos tarybos 2017-09-08 išvadoje Nr. 6V-2148.

Įstatymo projektu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 7, 11 ir 13 punktuose numatytų duomenų skelbimas yra susijęs su Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos įgyvendinimo 2015–2019 metų tarpinstitucinio veiklos plano (toliau – TVP), patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 648, 1.1.4 priemonės (*viešai ir neatlygintinai skelbti duomenis apie viešos informacijos rengėjus ir skleidėjus, juridinio asmens akcininkus, vadovus, leidinius, pajamas ir pajamų šaltinius, išlaidas ir naudos gavėjus, skatinant visuomenės informavimo priemonių viešumą ir skaidrumą*) įgyvendinimu.

TVP 1.1.4 priemonės įgyvendinimui aptarti buvo surengti iš viso 6 pasitarimai: 3 pasitarimai su visuomenės informavimo sektoriaus dalyviais (2017-05-25, 2017-09-05 ir 2017-09-25) ir 3 tarpinstituciniai pasitarimai su institucijų, atsakingų už priemonės įgyvendinimą, atstovais (2017-06-13, 2017-08-07 ir 2017-08-11).

Diskusijose su visuomenės informavimo sektoriaus atstovais buvo išreikštas nepritarimas viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų visiškam finansinių duomenų atvėrimui, motyvuojant, kad tai yra komerciškai jautri, dažnai konfidenciali informacija, be to, pareiga patiems viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams deklaruoti duomenis būtų nepagrįsta administracinė našta. Abejones dėl finansinių duomenų atvėrimo 2017-09-08 išvadoje Kultūros ministerijai pateikė ir Konkurencijos taryba, pažymėdama, kad *keitimasis komerciškai jautria informacija tarp konkurentų ar tokios informacijos atskleidimas gali reikšmingai apriboti konkurenciją, kadangi gali būti panaikinamas tarp ūkio subjektų egzistuojantis netikrumas dėl esamos rinkos situacijos ir jos veikimo bei tokiu būdu sumažinamos jų paskatos konkuruoti tarpusavyje. Esant dideliame skaidrumui, bendrovės gali lengviau derinti savo veiksmus, užkirsti kelią naujų dalyvių patekimui į rinką ir plėtimuisi joje, taip pat dėl konkurentų galimybių operatyviai sužinoti apie kainodaros pokyčius ir reaguoti į juos, paskatos kaininei konkurencijai mažėja.*

Įvertinusi gautas pastabas, Kultūros ministerija informuoja, kad Vyriausybei teikiamas Įstatymo projektas patikslintas tokia apimtimi, kiek siūlomas nuostatas pavyko suderinti su suinteresuotomis institucijomis ir visuomenės informavimo sektoriaus dalyviais ir dėl kurių nėra abejonių, t. y., tokia apimtimi, kiek tai susiję su finansinių duomenų apie viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų gautas pajamas iš viešojo sektoriaus subjektų rinkimu ir viešinimu. Dėl kitų viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų sandorių (t. y., sandorių su privačiais juridiniais ar fiziniais asmenimis) Kultūros ministerija teisėkūros iniciatyvą atskyrė, prašydama Teisingumo ministerijos kartu su Tarpžinybine komisija kovai su korupcija koordinuoti ir Specialiųjų tyrimų tarnyba pasiūlyti nuostatas dėl TVP 1.1.4 priemonės įgyvendinimo proporcingumo, nustatant ir argumentuojant siūlymų apimtį bei formuluotes, taip pat atsižvelgiant į tokiu reguliavimu teikiamą naudą visuomenei ir administracinę našą atskiriems ūkio subjektams.

Dėl pastabų Įstatymo projektui, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma.

Įstatymo projektas atitinka Septynioliktosios Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, ir šios programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 (konkrečiau – 5.3.2. Darbo *Visuomenės kritinio mąstymo ir atsparumo informacinėms grėsmėms stiprinimas, medijų ir informacinio raštingumo ugdymas* 6 veiksmą – *viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės, stebėsenos ir analizės sistemos viešosios prieigos sukūrimas*), nuostatas.

Įstatymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Įstatymo projektą parengė Kultūros politikos departamento Visuomenės informavimo politikos skyriaus vedėjas Deividas Velkas (tel. (8 5) 219 3409, el. p. deividas.velkas@lrkm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 5 lapai.
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 6 lapai.
3. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 8 lapai.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
5. Konkurencijos tarybos išvados kopija, 2 lapai.
6. Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos išvados kopija, 6 lapai.
7. Lietuvos kabelinės televizijos asociacijos išvados kopija, 4 lapai.
8. Visuomenės informavimo etikos asociacijos išvados kopija, 2 lapai.
9. Lietuvos žurnalistų sąjungos išvados kopija, 2 lapai.
10. Derinimo pažyma, 12 lapų.

Kultūros ministrė

Liana Ruokytė-Jonsson

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418
17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI

2017 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.
2. Įgalioti kultūros ministrę Lianą Ruokytę-Jonsson, o jai negalint dalyvauti – kultūros viceministrą Gytį Andrulionį atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytą įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Kultūros ministras

Kultūros ministrė
Liana Ruokytė-Jonsson

2017.10.12

Teisės skyriaus
vyriausioji specialistė
Justa Kalinauskienė
2017-10-12

l. c. skyriaus
medejeris pareigas

Vėsiųjį visų skyriaus vyř. specialistę,
l. c. kultūros šarhyto funkcijas,
Vilma Lemaškaitė 2017-10-12

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418
17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) parengimą lėmusios priežastys:

1.1. Lietuvoje iki šiol nėra vieningos viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos, kurioje būtų renkami, kaupiami, stebimi, analizuojami ir nemokamai visuomenei bei suinteresuotoms valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms skelbiami įstatyme nustatyti duomenys apie Lietuvos Respublikoje visuomenės informavimo veiklą vykdančius viešosios informacijos rengėjus ir skleidėjus.

Atsižvelgiant į viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų veiklos visuomenės informavimo srityje specifiką, šiuo metu duomenys apie juos konsoliduoti įvairiose informacinėse sistemose arba duomenų bazėse, kurių tvarkytojai yra skirtingos valstybės institucijos ir įstaigos, pavyzdžiui: (1) Kultūros ministerijos administruojamoje viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų duomenų bazėje yra kaupiami ir skleidžiami duomenys apie juridinių asmenų, kurie yra vietinių, regioninių, nacionalinių laikraščių, žurnalų leidėjai ar informacinės visuomenės informavimo priemonių valdytojai, dalyvius, taip pat jų tiražo duomenys; (2) Lietuvos radijo ir televizijos komisijos interneto svetainėje skelbiami duomenys apie transliuotojus, retransliuotojus, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjus, kitus asmenis, teikiančius Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugas; (3) Lietuvos integralioje bibliotekų informacijos sistemoje (LIBIS) kaupiami ir viešai skelbiami duomenys apie Lietuvos leidėjus ir pan. Be to, kad nėra galimybės vienoje informacinėje sistemoje vykdyti viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų paiešką ar duomenų pasikeitimo stebėseną pagal visuomenės informavimo priemonės pavadinimą, duomenys apie šiuos subjektus nėra skelbiami atviru duomenų formatu. Reikšminga problema yra ir tai, kad tarp išvardintų (informacinių) sistemų nėra technologinių duomenų sąsajų, kurios užtikrintų duomenų tikslumą ir patikimumą. Dėl skirtingose informacinėse sistemose tvarkomų viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų duomenų neproporcingai didėja deklaravimo našta ir šių sistemų administravimo, eksploatavimo, palaikymo kaštai. Nors tam tikra dalis juridinių asmenų duomenų yra kaupiama Registrų centro Juridinių asmenų registre (JAR) bei Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje (JADIS), šiose sistemose nėra atskiros viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų posistemės, o nemokamai pateikiami tik ribotos apimtys duomenys apie juridinius asmenis – viešosios informacijos rengėjus ir skleidėjus.

1.2. Viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų deklaruojamų duomenų apimtis ir mastas nėra pakankami užtikrinti reikiamą visuomenės informavimo procesų skaidrumą.

Įstatymo projektu siūloma viešinti papildomus duomenis apie viešosios informacijos rengėjus, skleidėjus ir jų veiklą, kurių viešumas, iš vienos pusės, padidintų visuomenės informavimo procesų skaidrumą, iš kitos – sumažintų korupcijos pasireiškimo tikimybę ir sąlygas prekybai viešosios informacijos poveikiu.

Didesnis visuomenės informavimo procesų skaidrumas, kaip konkretus siekis su tam tikromis priemonėmis, numatytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 648 patvirtintame Nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos įgyvendinimo 2015–2019 metų tarpinstituciniame veiklos plane, kurio 1.1.4 priemonėje numatyta: *viešai ir neatlygintinai skelbti duomenis apie viešos informacijos rengėjus ir skleidėjus, juridinio asmens akcininkus, vadovus, leidinius, pajamas ir pajamų šaltinius, išlaidas ir naudos gavėjus, skatinant visuomenės informavimo priemonių viešumą ir skaidrumą.*

1.3. Visuomenės informavimo įstatymo nuostatos, numatančios draudžiamos skleisti informacijos kriterijus, apsunkina šių nuostatų taikymą ir priežiūrą, o kai kurie įstatyme nurodyti poįstatyminiai teisės aktai yra nesuderinti tarpusavyje arba praradę aktualumą.

Pastebima, kad Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 1 ir 3 dalyse apibrėžti draudžiamos skleisti viešosios informacijos kriterijai reglamentuoti nepakankamai tiksliai ir išsamiai, nesiejant jų su negalios požymiu, nekaltumo prezumpciją pažeidžiančios informacijos neatribojant nuo kliudančios teisminės valdžios nešališkumui. Nėra suvienodinti viešosios informacijos rengėjo ir skleidėjo veiklos stabdymo ar nutraukimo pagrindai.

Visuomenės informavimo įstatyme taip pat numatyta poįstatyminių teisės aktų, kurių pavadinimai skiriasi, tačiau jie skirti reguliuoti iš esmės panašius ar tapačius teisinius santykius. Kai kurie šių poįstatyminių teisės aktų nesuderinti tarpusavyje, pertekliniai arba praradę aktualumą.

Įstatymo projekto tikslas – užtikrinti didesnę visuomenės informavimo procesų skaidrumą ir viešosios informacijos objektyvumą įsteigiant Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinę sistemą, kurioje būtų atveriami papildomi duomenys apie viešosios informacijos rengėjus (skleidėjus) ir jų veiklą, taip pat suderinti tarpusavyje Visuomenės informavimo įstatymo nuostatas, kliudančias veiksmingesniam šio įstatymo nuostatų įgyvendinimui ir priežiūrai.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektas parengtas atsižvelgiant į „Transparency International“ Lietuvos skyriaus rekomendacijas¹, Lygių galimybių kontrolieriaus įstaigos, Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos pasiūlymus.

Įstatymo projektą parengė Kultūros politikos departamento Visuomenės informavimo politikos skyriaus vedėjas Deividas Velkas (tel. (8 5) 219 3409, el. p. deividas.velkas@lrkm.lt).

3. Kaip šiuo metu yra teisiškai reglamentuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnyje nustatyta, kad juridiniai asmenys, kurie yra vietinių, regioninių, nacionalinių laikraščių, žurnalų leidėjai ar informacinės visuomenės informavimo priemonių valdytojai, išskyrus nurodytus šio įstatymo 22 straipsnio 8 dalyje, privalo Vyriausybės įgaliotai institucijai visuomenės informavimo srityje (remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. kovo 29 d. nutarimu Nr. 342, valstybės politikos visuomenės informavimo srityje įgyvendinimą koordinuoti įgaliojta Kultūros ministerija – *past.*) šios institucijos nustatyta tvarka ir terminais pateikti duomenis apie savo dalyvius, kurie nuosavybės teise turi ar valdo ne mažiau kaip 10 procentų visų akcijų ar turto (jeigu turtas yra neakcionuotas), ir pranešti apie patikslintus duomenis, jeigu jie pasikeičia: 1) dalyvių vardus ir pavardes (pavadinimus), 2) asmens kodą (registracijos numerį), 3) turimo turto dalį ar akcijų skaičių ir balsų dalį procentais, 4) valdymo organus, jų narius ir 5) informaciją apie turtinius santykius ir (ar) jungtinę veiklą, siejančią juos su kitais viešosios informacijos rengėjais ir (ar) skleidėjais, ir (ar) jų dalyviais (jeigu juridinių asmenų dalyviai yra Lietuvos Respublikoje arba užsienio valstybėje registruoti juridiniai asmenys, turi būti nurodyti ir šių subjektų dalyviai).

Kultūros ministro 2011 m. sausio 24 d. įsakymu Nr. IV-46 „Dėl Duomenų apie juridinių asmenų, kurie yra vietinių, regioninių, nacionalinių laikraščių, žurnalų leidėjai ar informacinės visuomenės informavimo priemonių valdytojai, dalyvius pateikimo bei šių duomenų viešo paskelbimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Duomenų apie juridinių asmenų, kurie yra vietinių, regioninių, nacionalinių laikraščių, žurnalų leidėjai ar informacinės visuomenės informavimo priemonių valdytojai, dalyvius pateikimo bei šių duomenų viešo paskelbimo tvarkos aprašas, pagal kurį duomenis apie savo dalyvius Kultūros ministerijai teikia juridinių asmenų, kurie yra vietinių, regioninių, nacionalinių laikraščių, žurnalų leidėjai ar informacinės visuomenės informavimo priemonių valdytojai.

¹ Rekomendacijos skelbiamos viešai: http://www.transparency.lt/wp-content/uploads/2015/10/pasiulymai_kulturos_ministerijai_tils_2015.pdf

Kultūros ministro 2015 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. IV-659 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. IV-281 „Dėl Transliavimo ir retransliavimo veiklos licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintos Transliavimo veiklos ir retransliuojamo turinio licencijavimo taisyklės, kuriose nustatyta, kad Lietuvos radijo ir televizijos komisija registruoja visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjus, savo interneto svetainėje skelbia šių paslaugos teikėjų sąrašus, duomenis apie jų veiklą, informaciją apie licencijų (leidimų) išdavimą, jų galiojimo sustabdymą ir panaikinimą, taip pat šią informaciją perduoda Juridinių asmenų registrai šio registro nuostatų nustatyta tvarka.

Visuomenės informavimo įstatymo 27 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas laikomas padariusiu rimtą profesinį pažeidimą, jei jam buvo skirta šio įstatymo 48 straipsnio 3 dalyje nurodyta bauda arba taikytos kitos poveikio priemonės už šio įstatymo 19 straipsnio 1, 2 ir (ar) 3 dalies pažeidimą. Tokiu būdu įstatymo leidėjas draudžiamos (skleisti) informacijos paskleidimą traktuoja kaip rimtą profesinį pažeidimą, dėl kurio kyla atitinkamos pasekmės. Kita vertus, Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 1 ir 3 dalyse apibrėžti draudžiamos skleisti viešosios informacijos kriterijai reglamentuoti nepakankamai tiksliai, kad būtų užtikrinta proporcinga asmens teisių ir visuomenės interesų apsauga (pusiausvyra), t. y.:

1) remiantis Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 3 punktu, įstatymas nenumato draudimo skleisti viešąją informaciją, kai neapykanta, tyčiojimas, niekinimas, kurstymas diskriminuoti ar fiziškai susidoroti su žmonių grupe ar jai priklausančiu asmeniu skleidžiami negalios pagrindai;

2) remiantis Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 3 dalimi, draudžiama skleisti informaciją, pažeidžiančią nekaltumo prezumpciją ir kliudančią teisminės valdžios nešališkumui. Dėl esamo konjunkcijos tipo (jungiamojo žodžio „ir“) informacijos draudimui būtinos abi sąlygos – informacija turi pažeisti nekaltumo prezumpcijos principą ir kartu kliudyti teisminės valdžios nešališkumui. Antroji sąlyga dėl jos neapibrėžtumo yra sunkiai pritaikoma, todėl, laikantis bendrųjų naudojimosi saviraiškos laisve teisinio reglamentavimo principų, turėtų būti naikinama kaip neapibrėžta.

Visuomenės informavimo įstatymo 52 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo, išskyrus radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojus ir (ar) retransliuotojus, veiklą gali laikinai sustabdyti arba nutraukti teismas, jeigu viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas pažeidžia šio įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas. Tačiau vadovaujantis Visuomenės informavimo įstatymo 31 straipsnio 15 dalies 2 punktu, transliavimo licencijos ir (ar) retransliuojamo turinio licencijos galiojimas gali būti stabdomas, jei pažeidžiamos šio įstatymo 19 straipsnio 1 ar 2 dalių nuostatos.

Visuomenės informavimo įstatyme taip pat numatyti poįstatyminiai teisės aktai, kurių pavadinimai skiriasi, tačiau jie skirti reguliuoti iš esmės panašius ar tapačius teisinius santykius, be to, jie nėra suderinti tarpusavyje, prieštarauja minėtam įstatymui arba yra pertekliniai, nes numatyti prie kitų įstatymų nuostatų įgyvendinimo:

1) Visuomenės informavimo įstatymo 17 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad neskelbtinos informacijos kontrolę ir ribojamos viešosios informacijos platinimo tvarką nustato Vyriausybė;

2) Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad Spaudos leidinių, garso, audiovizualinių kūrinių, radijo ir televizijos programų, informacinės visuomenės informavimo priemonėse skleidžiamos ir kitos viešosios informacijos, priskirtos erotinio, pornografinio, smurtinio pobūdžio ar kitai ribojamai viešajai informacijai, platinimo tvarką nustato Vyriausybė;

3) Visuomenės informavimo įstatymo 49 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad Visuomenės informavimo priemonių priskyrimo erotinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms aprašą ir apmokestinimo už visuomenės informavimo priemonių priskyrimą erotinio, pornografinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms tvarką nustato Vyriausybė inspektoriatu teikimu.

Ir erotinio, ir smurtinio pobūdžio informacija, remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais, priskirtina ribojamos skleisti viešosios informacijos kategorijai, pornografinio pobūdžio informacija – besąlygiškai draudžiama.

Ribojamos skleisti viešosios informacijos platinimo tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1121 „Dėl Neigiamą poveikį nepilnamečių vystymuisi darančios viešosios informacijos žymėjimo ir skleidimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Šis poįstatyminis teisės aktas priimtas įgyvendinant Visuomenės informavimo įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nurodyto specialaus teisės akto – Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo – 7 straipsnio 4 ir 6 dalių nuostatas, todėl apima ne tik erotinio ir smurtinio pobūdžio informaciją, bet ir kitas viešosios informacijos, darančios neigiamą poveikį nepilnamečiams, kategorijas. Atitinkamai draudžiamos skleisti (arba neskelbtinos) informacijos kriterijai nustatyti Visuomenės informavimo įstatyme ir Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatyme.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

4.1. Būtų steigiama Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinė sistema (toliau – ir VIRSIS), kuri būtų formuojama Juridinių asmenų registre (JAR), Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje (JADIS), Licencijų informacinėje sistemoje (LIS), kituose valstybės registruose ir informacinėse sistemose kaupiamų duomenų pagrindu.

Pareiga deklaruoti duomenis būtų nustatyta ne tik viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo) dalyviams, kurie turi daugiau kaip 10 proc. viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo) akcijų ar turto, bet visiems viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo) dalyviams, nepriklausomai nuo jų turimo turto dalies ar akcijų skaičiaus. Duomenys VIRSIS būtų pateikiami atvirų duomenų formatu.

Vieninga informacinė sistema ir papildomų duomenų viešinimas leistų tikėtis teigiamų rezultatų:

- 1) didesnio viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų veiklos skaidrumo;
- 2) korupcijos atsiradimo / plitimo veiksmų sumažinimo viešajame ir privačiame sektoriuose;
- 3) didesnio deklaruojamų duomenų tarpusavio suderinamumo (sąsają), patikimumo ir apsaugos;
- 4) mažesnės administracinės naštos viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams;
- 5) didesnio visuomenės kritinio mąstymo, efektyvesnės asmens teisių ir teisėtų interesų apsaugos pažeidimų visuomenės informavimo srityje atvejais;
- 6) sklandesnio perkančiųjų organizacijų, vykdančių viešosios informacijos sklaidos viešuosius pirkimus, pirkimų organizavimo.

VIRSIS būtų pateikiami šie papildomi viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų duomenys, kurie šiuo metu nėra pateikiami:

- 1) viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo valdomos visuomenės informavimo priemonės tipas (kategorija);
- 2) už visuomenės informavimo priemonės turinį atsakingo (-ų) asmens (-ų) vardas (-ai) ir pavardė (-ės), jei už turinį atsako ne juridinio asmens vadovas;
- 3) visų dalyvių (akcininkų, narių, dalininkų ir kitų dalyvių) sąrašas, kuriame turėtų būti nurodyta: visų dalyvių vardai ir pavardės, asmens kodai, nuosavybės teise turima ar valdoma juridinio asmens turto dalis procentais arba akcijų skaičius ir balsų dalis procentais;
- 4) informacija apie padarytą rimtą profesinį pažeidimą, kaip jis apibrėžtas Visuomenės informavimo įstatymo 27 straipsnio 3 dalyje, ir už šį pažeidimą kompetentingos institucijos skirtą sankciją;
- 5) informacija apie viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo priskyrimą profesinės etikos nesilaikančių kategorijai, jei ji šiai kategorijai yra priskyrusi Visuomenės informavimo etikos asociacija jos nustatyta tvarka;
- 6) informacija apie viešosios informacijos rengėjui ir (ar) skleidėjui nustatytą metinę įmoką už radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo, retransliavimo, platinimo internete, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą;
- 7) informacija apie viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo:
 - a) pajamas iš politinės reklamos;

b) lėšas, gautas sandorio ar administracinio akto pagrindu, kurių šaltinis yra valstybės ar savivaldybės biudžetas ar kitas valstybės ar savivaldybės įsteigtas fondas, valstybės ar savivaldybės įmonė, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme, taip pat įmonė ar bendrovė, kurios valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų, arba įmonė ar bendrovė, kurioje valstybė ar savivaldybė gali paskirti daugiau kaip pusę įmonės administracijos, valdymo arba priežiūros tarnybos narių, taip pat viešoji įstaiga, kurios savininkė arba dalininkė, turinti daugiau kaip 50 procentų balsų dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė.

Kadangi didžioji dalis viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų duomenų yra kaupiami valstybės registruose (JAR, Gyventojų registre, Nekilnojamojo turto registre ir kadastre, Adresų registre ir kt.) ir informacinėse sistemose (JADIS, LIBIS, Licencijų informacinėje sistemoje), šių duomenų viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams papildomai deklaruoti nereikės – jie būtų pateikiami į VIRSIS iš paminėtų valstybės registrų ir informacinių sistemų. Dėl to Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad VIRSIS valdytojo ir (ar) tvarkytojas turi teisę gauti Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje saugomus asmens duomenis iš atitinkamų valstybės informacinių išteklių valdytojų ir (ar) tvarkytojų, taip pat valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, o minėti subjektai – pareigą turimus duomenis pateikti VIRSIS valdytojui ir (ar) tvarkytojui.

VIRSIS duomenų paieška būtų vieša ir neatlygintina, todėl su paminėtais duomenimis galėtų susipažinti bet kuris suinteresuotas asmuo, institucija ar įstaiga. Ypatingi asmens duomenys, fizinio asmens kodas, laikantis asmens duomenų apsaugos standartų, VIRSIS nebūtų skelbiami.

VIRSIS nuostatai būtų tvirtinami Vyriausybės įgalios institucijos – Kultūros ministerijos.

4.2. Būtų patikslintos atskiros Visuomenės informavimo įstatymo nuostatos. Tokiu būdu būtų išvengta teisinio reguliavimo prieštaravimų, atsisakyta perteklinio ir neaiškaus reglamentavimo, panaikinti kiti įstatymo netikslumai.

Įstatymo projekto 1 straipsniu siūloma pripažinti netekusia galios Visuomenės informavimo įstatymo 17 straipsnio 3 dalį, kurioje nustatyta, kad neskelbtinos informacijos kontrolę ir ribojamos viešosios informacijos platinimo tvarką nustato Vyriausybė. Pažymėtina, jog ribojamos viešosios (ne tik erotinio ir smurtinio pobūdžio) informacijos platinimo tvarka yra nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1121 „Dėl Neigiamą poveikį nepilnamečių vystymuisi darančios viešosios informacijos žymėjimo ir skleidimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuris priimtas įgyvendinant Visuomenės informavimo įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nurodyto specialaus teisės akto – Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo – 7 straipsnio 4 ir 6 dalių nuostatas.

Nustatyti papildomą tvarką, kuri minima Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 4 dalyje, nėra poreikio. Be to, šios tvarkos pavadinimas klaidingai suponuoja, kad pornografinio pobūdžio informacija yra ne draudžiama, bet ribojama (skleisti) viešoji informacija. Įstatymo projekto 2 straipsnio 4 dalimi siūloma nuorodą į minėtą tvarką pašalinti. Kadangi pridėtinės vertės mokesčio lengvata netaikytina erotinio ir smurtinio pobūdžio leidiniams (žr. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio 3 dalies 4 punktą), pornografinio pobūdžio informacija yra draudžiama (žr. Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 4 punktą, Baudžiamojo kodekso 309 straipsnį), o priskirti visuomenės informavimo priemonės ar jų turinį erotinio, pornografinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms yra žurnalistų etikos inspektoriaus funkcija (Visuomenės informavimo įstatymo 50 straipsnio 1 dalies 7 punktas), Įstatymo projekto 6 straipsniu siūloma išbraukti Visuomenės informavimo įstatymo 49 straipsnio 9 dalies nuostatą, kad Vyriausybė inspektoriaus teikimu nustato apmokestinimo už visuomenės informavimo priemonių priskyrimą erotinio, pornografinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms tvarką. Be kita ko, siekiant mažinti Vyriausybės priimamų nutarimų skaičių ir su tuo susijusią administracinę naštą, atsižvelgiant į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) kritiką dėl pernelyg didelio Vyriausybės priimamų nutarimų skaičiaus ir teisėkūros nestabilumo, siūloma nustatyti, kad Visuomenės informavimo priemonių priskyrimo erotinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms tvarkos aprašą inspektoriaus teikimu tvirtina ne Vyriausybė, bet jos įgaliota institucija.

Įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalimi „negalios“ požymiu siūloma papildyti sąrašą Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 3 punkte išdėstytų kriterijų, pagal kuriuos viešojoje informacijos draudžiama skleisti neapykantą, tyčiotis, niekinti, kurstyti diskriminuoti, smurtauti, fiziškai susidoroti su žmonių grupe ar jai priklausančiu asmeniu. Minėtoje nuostatoje numatytus kriterijus siūloma suderinti su Visuomenės informavimo įstatymo 49 straipsnio 9 dalimi (žr. Įstatymo projekto 6 straipsnį) ir 50 straipsnio 1 dalies 8 punktu (žr. Įstatymo projekto 7 straipsnio 2 dalį). Toks reguliavimas užtikrintų proporcingą asmenų su negalia teisių apsaugą ir visuomenės interesų pusiausvyrą, nepaliktų spragos patyčioms asmenų, skiriamų negalios požymiu, atžvilgiu ir būtų suderintas su Lygių galimybių įstatymo 2 ir 5 straipsnių nuostatomis (diskriminacijos kriterijais).

Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalimi siekiama Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 3 dalyje nustatytus draudžiamos skleisti viešosios informacijos kriterijus sieti tik su visuomenės informavimo srityje svarbaus nekaltumo prezumpcijos principo laikymusi ir atsisakyti iki šiol dėl teisinio neapibrėžtumo sunkiai pritaikomo antrojo kriterijaus – kludymo teisminės valdžios nešališkumui. Pagal tokį siūlymą rimtu profesiniu pažeidimu visuomenės informavimo srityje būtų laikoma informacija, pažeidžianti nekaltumo prezumpciją.

Įstatymo projekto 3 straipsniu siūloma Visuomenės informavimo įstatymo 22 straipsnio 9 dalyje, nustatančioje išimtinis atvejus, kai viešosios informacijos rengėjais gali būti valstybės ir savivaldybių mokslo ir studijų institucijos bei švietimo įstaigos, atsisakyti žodžio „informacinės“, nes jis netinkamai sufleruoja, kad minėtos institucijos skleidžiamą viešąją informaciją privalo derinti su mokslo, studijų ir švietimo veikla ne visose, o tik informacinėse visuomenės informavimo priemonėse.

Kadangi Visuomenės informavimo įstatymo 49 straipsnio 9 dalyje ir 50 straipsnio 1 dalies 7 punkte netikslinga išvardyti atskiras visuomenės informavimo priemonių rūšis, minėtas nuostatas siūloma išdėstyti glausčiau (žr. Įstatymo projekto 6 straipsnį ir 7 straipsnio 2 dalį).

Visuomenės informavimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo priežiūrą atliekantis žurnalistų etikos inspektorius tyrimus savo iniciatyva gali pradėti tiek pagal suinteresuotų asmenų skunduose (pareiškimuose) nurodytus, tiek pagal nenurodytus pažeidimus. Todėl Įstatymo projekto 7 straipsnio 3 dalimi siūloma supaprastinti Visuomenės informavimo įstatymo 50 straipsnio 2 dalies 1 punktą, jame nustatant, kad inspektorius, atlikdamas pavestas funkcijas, turi teisę savo iniciatyva pradėti tyrimą arba perduoti surinktą tyrimo medžiagą ištirti kitoms kompetentingoms valstybės institucijoms.

Atsižvelgiant į tai, kad Visuomenės informavimo įstatymo 34¹ straipsnio 3 dalies 3 punkte praleista nuoroda į šio įstatymo 17 straipsnį, ši nuostata redakciniu požiūriu tikslinama Įstatymo projekto 5 straipsniu.

Visuomenės informavimo įstatymo 52 straipsnio 1 dalyje reglamentuotos krašutinio poveikio priemonių – laikino veiklos stabdymo ar nutraukimo – taikymo viešosios informacijos rengėjams (skleidėjams) sąlygos. Šios sąlygos siejamos su Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalių pažeidimais, t. y., rimtais profesiniais pažeidimais. Tačiau teikiant nuorodas į minėtas įstatymo straipsnių dalis, vienur įstatyme naudojamas jungtukas „ir“ (žr. Visuomenės informavimo įstatymo 52 straipsnio 1 dalį), kitur – jungtukas „ar“ (Visuomenės informavimo įstatymo 31 straipsnio 15 dalies 2 punktą). Tokiu būdu viešosios informacijos rengėjų (skleidėjų) sankcijų taikymui sukuriamas skirtingas teisinis reguliavimas, kurio neturėtų būti. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekto 8 straipsniu siūloma pakeisti Visuomenės informavimo įstatymo 52 straipsnio 1 dalį, pagal kurią viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo veiklą gali laikinai sustabdyti arba nutraukti teismas, jeigu viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas pažeidžia šio įstatymo 19 straipsnio 1 ar 2 dalių nuostatas.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“ patvirtintos Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos 36 punktu, poveikio vertinimo rezultatai atskira Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma neįforminami.

Neigiamų priimto įstatymo pasekmių nenumatoma. Tačiau siekiant įsteigti VIRSIS bus reikalingos papildomos lėšos.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas reikšmingas antikorupciniu požiūriu. Kaip minėta šio aiškinamojo rašto 1 punkte, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 648 patvirtintame Nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos įgyvendinimo 2015–2019 metų tarpinstituciniame veiklos plane numatyta *viešai ir neatlygintinai skelbti duomenis apie viešos informacijos rengėjus ir skleidėjus, juridinio asmens akcininkus, vadovus, leidinius, pajamas ir pajamų šaltinius, išlaidas ir naudos gavėjus, skatinant visuomenės informavimo priemonių viešumą ir skaidrumą*. Įstatymo projektu siūlomi atverti papildomi duomenys apie viešosios informacijos rengėjus, skleidėjus ir jų veiklą, iš vienos pusės, padidintų visuomenės informavimo procesų skaidrumą, iš kitos – leistų sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę ir sąlygas prekybai viešosios informacijos poveikiu.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo įgyvendinimas neturės neigiamos įtakos verslui ir jo plėtrai. Priešingai – jis paskatins skaidrumą specifinėje su visuomenės informavimu susijusioje verslo aplinkoje, taip pat kitų į skaidrumą orientuoto verslo šakų plėtrą ir sąlygas. Aiškinamojo rašto 4.1 papunktyje nurodyti teigiami pokyčiai tiesiogiai koreliuoja su verslo sąlygų ir jo plėtros gerinimu, nes būtų: (1) pasiektas didesnis viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų veiklos skaidrumas; (2) sumažinti korupcijos atsiradimo ar plitimo veiksniai viešajame ir privačiame sektoriuose; (3) mažesnė administracinė našta viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams; (4) sklandesnis perkančiųjų organizacijų, vykdančių viešosios informacijos sklaidos viešuosius pirkimus, pirkimų organizavimas. Be to, VIRSIS įsteigimas taip pat būtų vienas iš įrankių stebėti viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų koncentraciją, galimus interesų konfliktus.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Kitų įstatymų priimti, pakeisti ar papildyti nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, kitų norminių teisės aktų rengimo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymo projektu naujų sąvokų nesiūloma, taip pat nėra keičiamos esamos sąvokos. Atsižvelgiant į tai Įstatymo projektas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka nevertinamas.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projekto nuostatos neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijai, Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Kultūros ministras iki Įstatymo projekte nurodyto termino, t. y., iki 2019 m. rugpjūčio 1 d., turės parengti ir patvirtinti Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos nuostatus ir šios sistemos saugos nuostatus.

Iki 2019 m. gruodžio 31 d. taip pat turės būti pakeisti šie poįstatyminiai teisės aktai:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. kovo 29 d. nutarimas Nr. 342 „Dėl įgaliojimų Kultūros ministerijai suteikimo“;

2) Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. sausio 24 d. įsakymas Nr. IV-46 „Dėl Duomenų apie juridinių asmenų, kurie yra vietinių, regioninių, nacionalinių laikraščių, žurnalų leidėjai ar informacinės visuomenės informavimo priemonių valdytojai, dalyvius pateikimo bei šių duomenų viešo paskelbimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3) Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2015 m. kovo 30 d. įsakymas Nr. IV-216 „Dėl Vietinių, regioninių ir nacionalinių laikraščių, žurnalų, išskyrus tuos, kurių tiražas mažesnis negu 500 egzempliorių ir (arba) kuriuose nespausdinama reklama, tiražo tikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

4) Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2015 m. rugsėjo 30 d. įsakymas Nr. IV-659 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. IV-281 „Dėl Transliavimo ir retransliavimo veiklos licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“;

5) Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2015 m. rugsėjo 9 d. sprendimas Nr. KS-167 „Dėl Informacijos apie radijo, televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis ir televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugų teikėjų veiklą teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

6) Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2015 m. rugsėjo 23 d. sprendimas Nr. KS-172 „Dėl Transliavimo ir retransliuojamo turinio licencijų turėtojų akcijų (dalių, pajų) perleidimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Įgyvendinant Įstatymo projekto 6 straipsnio nuostatas, iki 2017 m. gruodžio 31 d. Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba turės pateikti kultūros ministrui tvirtinti Visuomenės informavimo priemonių priskyrimo erotinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms tvarkos aprašą.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projektui įgyvendinti ta apimtimi, kiek tai susiję su Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos (VIRSIS) steigimu, eksploatavimu ir palaikymu, reikės papildomų valstybės biudžeto lėšų. Kadangi viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų duomenys VIRSIS bus pateikiami neatlygintinai, iš minėtos veiklos nebus gaunama pajamų.

Remiantis 2016 metais atliktais skaičiavimais, VIRSIS steigimo kainą sudarytų apie 420 000 Eur. Visą arba dalį VIRSIS steigimui reikalingų lėšų siekiama gauti iš ES struktūrinės paramos fondų. VIRSIS sistemos palaikymui reikalingos lėšos vieneriems metams sudarys apie 35 000 Eur.

Remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo planu, VIRSIS sukūrimas numatytas 2019 m. IV ketvirtyje (žr. 5.3.2. Darbo [Visuomenės kritinio mąstymo ir atsparumo informacinėms grėsmėms stiprinimas, medijų ir informacinio raštingumo ugdymas] 6 veiksmą *viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės, stebėsenos ir analizės sistemos viešosios prieigos sukūrimas*).

13. Projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai: „viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinė sistema“, „rimtas profesinis pažeidimas“, „tiražas“, „Registru centras“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai reikalingi pagrindimams ir paaiškinimams

Nėra.

Kultūros ministrė
Liana Ruokytė-Jonsson

2017.10.12

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 IR 52
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 17 straipsnio 3 dalį.

2 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 19 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) skleidžiama karo propaganda, kurstomas karas ar neapykanta, tyčiojimasis, niekinimas, kurstoma diskriminuoti, smurtauti, fiziškai susidoroti su žmonių grupe ar jai priklausančiu asmeniu dėl amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, negalios, tikėjimo, įsitikinimų, pažiūrų ar religijos pagrindu;“

2. Pakeisti 19 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Draudžiama skleisti informaciją, pažeidžiančią nekaltumo prezumpciją.“

3. Pripažinti netekusia galios 19 straipsnio 4 dalį.

3 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodyti subjektai gali leisti neperiodinius informacinio pobūdžio leidinius, turėti informacinės visuomenės informavimo priemonių, skirtų visuomenei informuoti apie savo veiklą. Valstybės ir savivaldybių mokslo ir studijų institucijos bei švietimo įstaigos turimas visuomenės informavimo priemonės ir jose skleidžiamą viešąją informaciją naudoja tik tiek, kiek tai susiję su mokslo, studijų ir švietimo veikla.“

4 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„24 straipsnis. Duomenų apie viešosios informacijos rengėjus, skleidėjus ir jų dalyvius teikimas ir skleidimas

1. Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje Vyriausybės įgaliotos institucijos visuomenės informavimo srityje (toliau – Vyriausybės įgaliota institucija) nustatyta tvarka turi būti pateikiami, o jiems pasikeitus atnaujinami šie duomenys apie viešosios informacijos rengėjus ir (ar) skleidėjus, kurie yra juridiniai asmenys, išskyrus nurodytus šio įstatymo 22 straipsnio 8 dalyje, taip pat jų veiklą:

- 1) pavadinimas ir kodas;
- 2) valdomos visuomenės informavimo priemonės pavadinimas ir tipas (kategorija);
- 3) kontaktiniai duomenys (elektroninio pašto adresas, telefono ryšio numeris);
- 4) buveinės adresas;
- 5) valdymo organų narių vardai ir pavardės;
- 6) už valdomos visuomenės informavimo priemonės turinį atsakingo (-ų) asmens (-ų) vardas (-ai) ir pavardė (-ės), jei už turinį atsako ne juridinio asmens vadovas;

7) dalyvių (akcininkų, narių, dalininkų ir kitų dalyvių) sąrašas, kuriame turi būti nurodyta: dalyvių vardai ir pavardės (jei dalyvis yra juridinis asmuo, pateikiamas juridinio asmens pavadinimas ir šio juridinio asmens dalyviai – fiziniai asmenys, nurodant jų vardus ir pavardes; jei dalyvis yra viešasis juridinis asmuo, pateikiamas jo pavadinimas), asmens kodai (jei dalyvis juridinis asmuo, pateikiamas juridinio asmens kodas; jei dalyvis užsienio valstybės fizinis asmuo, kuriam pagal užsienio valstybės teisės aktus asmens kodas nesuteikiamas, pateikiama jo gimimo data ir valstybės, kuri išdavė asmens dokumentus, pavadinimas; jei dalyvis yra užsienio valstybės juridinis asmuo, nurodoma valstybė ir registras, kuriuose juridinis asmuo įregistruotas), nuosavybės teise turima ar valdoma juridinio asmens turto dalis procentais arba akcijų skaičius ir balsų dalis procentais;

8) informacija apie padarytą rimtą profesinį pažeidimą, kaip jis apibrėžtas šio įstatymo 27 straipsnio 3 dalyje, ir už šį pažeidimą kompetentingos institucijos skirtą baudą arba taikytas kitas šiame įstatyme numatytas poveikio priemones;

9) informacija apie viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo priskyrimą profesinės etikos nesilaikančių kategorijai, jei jį šiai kategorijai yra priskyrusi Visuomenės informavimo etikos asociacija jos nustatyta tvarka;

10) informacija apie turimą (-as) licenciją (-as), jei juridinis asmuo pagal šį įstatymą užsiima licencijuojama veikla;

11) informacija apie viešosios informacijos rengėjui ir (ar) skleidėjui šio įstatymo nustatyta tvarka nustatytą metinę įmoką už radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo, retransliavimo, platinimo internete, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą;

12) leidinio tiražas ir kiti šio įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nustatyti leidybiniai duomenys, jei juridinis asmuo pagal šį įstatymą privalo juos nurodyti ar skelbti;

13) metinių finansinių ataskaitų rinkinys (metinė veiklos ataskaita);

14) informacija apie viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo:

a) pajamas iš politinės reklamos;

b) lėšas, gautas sandorio ar administracinio akto pagrindu, kurių šaltinis yra valstybės ar savivaldybės biudžetas ar kitas valstybės ar savivaldybės įsteigtas fondas, valstybės ar savivaldybės įmonė, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme, taip pat įmonė ar bendrovė, kurios valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų, arba įmonė ar bendrovė, kurioje valstybė ar savivaldybė gali paskirti daugiau kaip pusę įmonės administracijos, valdymo arba priežiūros tarnybos narių, taip pat viešoji įstaiga, kurios savininkė arba dalininkė, turinti daugiau kaip 50 procentų balsų dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė;

c) gautą paramą, jei to paties paramos teikėjo per vienerius kalendorinius metus suteiktos paramos suma viršija 10 bazinių socialinių išmokų dydį.

2. Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje pateikti duomenys, išskyrus fizinio asmens kodą, skelbiami viešai ir neatlygintinai Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nustatyta tvarka.

3. Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje tvarkomų viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų, kurie yra juridiniai asmenys, dalyvių asmens duomenų tvarkymo tikslas – didinti viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų veiklos viešumą ir skaidrumą siekiant pagrindinių visuomenės informavimo principų laikymosi, mažinant tiesioginį ir netiesioginį neigiamą poveikį visuomenės informavimo procesams, užtikrinant galimybę stebėti ir analizuoti minėtus duomenis visuomenei ir kompetentingoms valstybės institucijoms.

4. Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos valdytojas ir (ar) tvarkytojas turi teisę gauti iš kitų valstybės informacinių išteklių valdytojų ir (ar) tvarkytojų, taip pat kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų šio straipsnio 1 dalyje nurodytus duomenis. Šiuos duomenis minėti subjektai privalo pateikti Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos valdytojui ir (ar) tvarkytojui Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos nuostatuose nustatyta tvarka.

5. Pareigą Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje pateikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus duomenis viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai turi tik tais atvejais, kai šie duomenys nėra kaupiami kituose valstybės informaciniuose ištekliuose ar valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose.

6. Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos nuostatus tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija.

7. Už šio straipsnio 1 dalyje nurodytų duomenų pateikimą, kai juos pateikti yra viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjo pareiga, Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos valdytojui ir (ar) tvarkytojui yra atsakingas viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo vadovas ar kitas jo paskirtas atsakingas asmuo. Už minėtų duomenų nepateikimą ar klaidingų duomenų pateikimą taikoma Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse nustatyta atsakomybė ir kitos poveikio priemonės.“

5 straipsnis. 34¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34¹ straipsnio 3 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) Komisija, nustačiusi šio įstatymo 17 straipsnio, 19 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3 ar 4 punkto pažeidimą, pranešė televizijos programų transliuotojui ir Europos Komisijai apie įtariamus pažeidimus ir apie priemones, kurių Komisija ketina imtis, jeigu tokie pažeidimai pasikartos;“

6 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 49 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Inspektorius, priimdamas sprendimą, gali pasitelkti ekspertų grupes (ekspertus), kurios teikia išvadas dėl visuomenės informavimo priemonių ir (ar) jų turinio priskyrimo erotinio, pornografinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms, taip pat išvadas apie tai, ar viešoji informacija skatina nesantaiką dėl amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, negalios, tikėjimo, įsitikinimų, pažiūrų ar religijos. Ekspertų grupių (ekspertų) sudėtį ir skaičių tvirtina inspektorius. Ekspertų grupės (ekspertai) atsako už savo išvados (išvadų) teisingumą įstatymų nustatyta tvarka. Ekspertų grupės (ekspertai) veikia pagal inspektoriaus patvirtintą darbo reglamentą. Visuomenės informavimo priemonių priskyrimo erotinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms tvarkos aprašą tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija inspektoriaus teikimu.“

7 straipsnis. 50 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 50 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) vadovaudamasis ekspertų grupių (ekspertų) išvadomis, priskiria visuomenės informavimo priemones ir (ar) jų turinį erotinio, pornografinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms ir informuoja Valstybinę mokesčių inspekciją prie Finansų ministerijos apie erotinio ir (ar) smurtinio pobūdžio spaudos leidinius;“

2. Pakeisti 50 straipsnio 1 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) savo iniciatyva pradėti tyrimą arba perduoti surinktą tyrimo medžiagą ištirti kitoms kompetentingoms valstybės institucijoms;“

„1. Viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo, išskyrus radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojus ir (ar) retransliuotojus, veiklą gali laikinai sustabdyti arba nutraukti teismas, jeigu viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas pažeidžia šio įstatymo 19 straipsnio 1 ar 2 dalių nuostatas.“

1. Šis įstatymas, išskyrus 4 straipsnį ir šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 dieną.
2. Šio įstatymo 4 straipsnis įsigalioja 2019 m. lapkričio 1 dieną.
3. Vyriausybės įgaliota institucija iki 2017 m. gruodžio 31 dienos priima šio įstatymo 6 straipsnio įgyvendinamąjį teisės aktą, o iki 2019 m. rugpjūčio 1 dienos – šio įstatymo 4 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus.

Respublikos Prezidentas

Kultūros ministrė
Liana Ruokytė-Jonsson

2017.10.12

Viesųjų ryšių skyriaus nr. special. SL
P.Š. Ralčėnaitė + varliagybių penkėjas,
Vilma Žemaitienė

2017-10-

Teisės skyriaus
vyriausioji specialistė
Justa Kalinauskienė
2017-10-12

l. e. Myriads
indefinite

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 IR 52
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusi galios 17 straipsnio 3 dalį:

~~„3. Neskelbtinos informacijos kontrolę ir ribojamos viešosios informacijos platinimo tvarką nustato Vyriausybė.“~~

2 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 19 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

~~„3) skleidžiama karo propaganda, kurstomas karas ar neapykanta, tyčiojimasis, niekinimas, kurstoma diskriminuoti, smurtauti, fiziškai susidoroti su žmonių grupe ar jai priklausančiu asmeniu dėl amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, **negalios**, tikėjimo, įsitikinimų, pažiūrų ar religijos pagrindu;“~~

2. Pakeisti 19 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

~~„3. Draudžiama skleisti informaciją, pažeidžiančią nekaltumo prezumpciją ir kliudančią teisminės valdžios nešališkumui.“~~

3. Pripažinti netekusi galios 19 straipsnio 4 dalį:

~~„4. Spaudos leidinių, garso, audiovizualinių kūrinių, radijo ir televizijos programų, informacinės visuomenės informavimo priemonėse skleidžiamos ir kitos viešosios informacijos, priskirtos erotinio, pornografinio, smurtinio pobūdžio ar kitai ribojamai viešajai informacijai, platinimo tvarką nustato Vyriausybė.“~~

3 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodyti subjektai gali leisti neperiodinius informacinio pobūdžio leidinius, turėti informacinės visuomenės informavimo priemonių, skirtų visuomenei informuoti apie savo veiklą. Valstybės ir savivaldybių mokslo ir studijų institucijos bei švietimo įstaigos turimas informacinės visuomenės informavimo priemonės ir jose skleidžiamą viešąją informaciją naudoja tik tiek, kiek tai susiję su mokslo, studijų ir švietimo veikla.“

4 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

~~„24 straipsnis. Duomenys apie juridinių asmenų, kurie yra vietinių, regioninių, nacionalinių laikraščių, žurnalų leidėjai ar informacinės visuomenės informavimo priemonių valdytojai, dalyvius~~

1. ~~Juridiniai asmenys, kurie yra vietinių, regioninių, nacionalinių laikraščių, žurnalų leidėjai ar informacinės visuomenės informavimo priemonių valdytojai, išskyrus nurodytus šio įstatymo 22 straipsnio 6 dalyje, privalo Vyriausybės įgaliotai institucijai visuomenės informavimo srityje (toliau – Vyriausybės įgaliota institucija) šios institucijos nustatyta tvarka ir terminais pateikti duomenis apie savo dalyvius, kurie nuosavybės teise turi ar valdo ne mažiau kaip 10 procentų visų akcijų ar turto (jeigu turtas yra neakcionuotas), ir pranešti apie patikslintus duomenis, jeigu jie pasikeičia. Pranešimuose apie patikslintus duomenis turi būti nurodyti tokių dalyvių vardai ir pavardės (pavadinimai), asmens kodas (registracijos numeris), turimo turto dalis ar akcijų skaičius ir balsų dalis procentais, valdymo organai, jų nariai ir informacija apie turtinius santykius ir (ar) jungtinę veiklą, siejančią juos su kitais viešosios informacijos rengėjais ir (ar) skleidėjais, ir (ar) jų dalyviais. Jeigu juridinių asmenų dalyviai yra Lietuvos Respublikoje arba užsienio valstybėje registruoti juridiniai asmenys, turi būti nurodyti ir šių subjektų dalyviai. Vyriausybės įgaliota institucija gautus duomenis skelbia savo interneto tinklalapyje ne vėliau kaip per 15 dienų nuo jų gavimo dienos.~~

2. ~~Respublikos Prezidentas, Seimo, Vyriausybės nariai, savivaldybių tarybų nariai, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai, valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų vadovai privalo pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai jos nustatyta tvarka duomenis, kokių juridinių asmenų, kurie yra vietinių, regioninių, nacionalinių laikraščių, žurnalų leidėjai ar informacinės visuomenės informavimo priemonių valdytojai, dalyviai jie yra. Vyriausybės įgaliota institucija gautus duomenis skelbia savo interneto tinklalapyje.~~

3. ~~Viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai, jų dalyviai privalo visuomenės informavimo priemonėje paskelbti apie gautą paramą, jeigu ji viršija 10 bazinių socialinių išmokų dydį, nurodydami, kokio dydžio ir iš ko gauta parama.~~

4. ~~Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų duomenų nepateikimą taikoma atsakomybė teisės aktų nustatyta tvarka ir kitos poveikio priemonės.~~

24 straipsnis. Duomenų apie viešosios informacijos rengėjus, skleidėjus ir jų dalyvius teikimas ir skleidimas

1. Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje Vyriausybės įgaliotos institucijos visuomenės informavimo srityje (toliau – Vyriausybės įgaliota institucija) nustatyta tvarka turi būti pateikiami, o jiems pasikeitus atnaujinami šie duomenys apie viešosios informacijos rengėjus ir (ar) skleidėjus, kurie yra juridiniai asmenys, išskyrus nurodytus šio įstatymo 22 straipsnio 8 dalyje, taip pat jų veiklą:

- 1) pavadinimas ir kodas;
- 2) valdomos visuomenės informavimo priemonės pavadinimas ir tipas (kategorija);
- 3) kontaktiniai duomenys (elektroninio pašto adresas, telefono ryšio numeris);
- 4) buveinės adresas;
- 5) valdymo organų narių vardai ir pavardės;
- 6) už valdomos visuomenės informavimo priemonės turinį atsakingo (-ų) asmens (-ų) vardas (-ai) ir pavardė (-ės), jei už turinį atsako ne juridinio asmens vadovas;
- 7) dalyvių (akcininkų, narių, dalininkų ir kitų dalyvių) sąrašas, kuriame turi būti nurodyta: dalyvių vardai ir pavardės (jei dalyvis yra juridinis asmuo, pateikiamas juridinio asmens pavadinimas ir šio juridinio asmens dalyviai – fiziniai asmenys, nurodant jų vardus ir pavardes; jei dalyvis yra viešasis juridinis asmuo, pateikiamas jo pavadinimas), asmens kodai (jei dalyvis juridinis asmuo, pateikiamas juridinio asmens kodas; jei dalyvis užsienio valstybės fizinis asmuo, kuriam pagal užsienio valstybės teisės aktus asmens kodas nesuteikiamas, pateikiama jo gimimo data ir valstybė, kuri išdavė asmens dokumentus, pavadinimas; jei dalyvis yra užsienio valstybės juridinis asmuo, nurodoma valstybė ir registras, kuriuose juridinis asmuo įregistruotas), nuosavybės teise turima ar valdoma juridinio asmens turto dalis procentais arba akcijų skaičius ir balsų dalis procentais;
- 8) informacija apie padarytą rimtą profesinį pažeidimą, kaip jis apibrėžtas šio įstatymo 27 straipsnio 3 dalyje, ir už šį pažeidimą kompetentingos institucijos skirtą baudą arba taikytas kitas šiame įstatyme numatytas poveikio priemones;
- 9) informacija apie viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo priskyrimą profesinės etikos nesilaikančių kategorijai, jei ji šiai kategorijai yra priskyrusi Visuomenės informavimo etikos asociacija jos nustatyta tvarka;
- 10) informacija apie turimą (-as) licenciją (-as), jei juridinis asmuo pagal šį įstatymą užsiima licencijuojama veikla;
- 11) informacija apie viešosios informacijos rengėjui ir (ar) skleidėjui šio įstatymo nustatyta tvarka nustatytą metinę įmoką už radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo,

retransliavimo, platinimo internete, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą;

12) leidinio tiražas ir kiti šio įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nustatyti leidybiniai duomenys, jei juridinis asmuo pagal šį įstatymą privalo juos nurodyti ar skelbti;

13) metinių finansinių ataskaitų rinkinys (metinė veiklos ataskaita);

14) informacija apie viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo:

a) pajamas iš politinės reklamos;

b) lėšas, gautas sandorio ar administracinio akto pagrindu, kurių šaltinis yra valstybės ar savivaldybės biudžetas ar kitas valstybės ar savivaldybės įsteigtas fondas, valstybės ar savivaldybės įmonė, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme, taip pat įmonė ar bendrovė, kurios valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų, arba įmonė ar bendrovė, kurioje valstybė ar savivaldybė gali paskirti daugiau kaip pusę įmonės administracijos, valdymo arba priežiūros tarnybos narių, taip pat viešoji įstaiga, kurios savininkė arba dalininkė, turinti daugiau kaip 50 procentų balsų dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė;

c) gautą paramą, jei to paties paramos teikėjo per vienerius kalendorinius metus suteiktos paramos suma viršija 10 bazinių socialinių išmokų dydį.

2. Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje pateikti duomenys, išskyrus fizinio asmens kodą, skelbiami viešai ir neatlygintinai Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nustatyta tvarka.

3. Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje tvarkomų viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų, kurie yra juridiniai asmenys, dalyvių asmens duomenų tvarkymo tikslas – didinti viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų veiklos viešumą ir skaidrumą siekiant pagrindinių visuomenės informavimo principų laikymosi, mažinant tiesioginį ir netiesioginį neigiamą poveikį visuomenės informavimo procesams, užtikrinant galimybę stebėti ir analizuoti minėtus duomenis visuomenei ir kompetentingoms valstybės institucijoms.

4. Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos valdytojas ir (ar) tvarkytojas turi teisę gauti iš kitų valstybės informacinių išteklių valdytojų ir (ar) tvarkytojų, taip pat kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų šio straipsnio 1 dalyje nurodytus duomenis. Šiuos duomenis minėti subjektai privalo pateikti Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos valdytojui ir (ar) tvarkytojui Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos nuostatuose nustatyta tvarka.

5. Pareigą Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje pateikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus duomenis viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai turi tik tais atvejais, kai šie duomenys nėra kaupiami kituose valstybės informaciniuose ištekliuose ar valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose.

6. Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos nuostatus tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija.

7. Už šio straipsnio 1 dalyje nurodytų duomenų pateikimą, kai juos pateikti yra viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjo pareiga, Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos valdytojui ir (ar) tvarkytojui yra atsakingas viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo vadovas ar kitas jo paskirtas atsakingas asmuo. Už minėtų duomenų nepateikimą ar klaidingų duomenų pateikimą taikoma Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse nustatyta atsakomybė ir kitos poveikio priemonės.“

5 straipsnis. 34¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34¹ straipsnio 3 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) Komisija, nustačiusi šio įstatymo **17 straipsnio**, 19 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3 ar 4 punkto pažeidimą, pranešė televizijos programų transliuotojui ir Europos Komisijai apie įtariamus pažeidimus ir apie priemones, kurių Komisija ketina imtis, jeigu tokie pažeidimai pasikartos;“

6 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 49 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Inspektorius, priimdamas sprendimą, gali pasitelkti ekspertų grupes (ekspertus), kurios teikia išvadas dėl ~~spaudos leidinių, audiovizualinių kūrinių, radijo ir televizijos programų ar atskirų programų, interneto svetainių ar kitų visuomenės informavimo priemonių~~ ir (ar) jų turinio priskyrimo erotinio, pornografinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms, taip pat išvadas apie tai, ar viešoji informacija skatina nesantaiką dėl **amžiaus**, lyties, seksualinės **lytinės** orientacijos, **etninės priklausomybės**, rasės, tautybės, **pilietybės**, kalbos, kilmės, socialinės padėties, **negalios**, tikėjimo, įsitikinimų, ~~ar~~ pažiūrų **ar religijos**. Ekspertų grupių (ekspertų) sudėtį ir skaičių tvirtina inspektorius. Ekspertų grupės (ekspertai) atsako už savo išvados (išvadų) teisingumą įstatymų nustatyta tvarka. Ekspertų grupės (ekspertai) veikia pagal inspektoriaus patvirtintą darbo reglamentą. Visuomenės informavimo priemonių priskyrimo erotinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms **tvarkos** aprašą ir ~~apmokestinimo už visuomenės informavimo priemonių priskyrimą erotinio, pornografinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms tvarką~~ nustato Vyriausybė **tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija** inspektoriaus teikimu.“

7 straipsnis. 50 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 50 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) vadovaudamasis ekspertų grupių (ekspertų) išvadomis, priskiria spaudos leidinius, audiovizualinius kūrinius, radijo ir televizijos programas ar atskiras programas, informacinės visuomenės informavimo priemonės ar kitas visuomenės informavimo priemonės ir (ar) jų turinį erotinio, pornografinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms ir informuoja Valstybinę mokesčių inspekciją prie Finansų ministerijos apie erotinio ir (ar) smurtinio pobūdžio spaudos leidinius;“

2. Pakeisti 50 straipsnio 1 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) vadovaudamasis ekspertų grupių (ekspertų) išvadomis, nustato, ar visuomenės informavimo priemonėse paskelbta viešoji informacija skatina nesantaiką dėl **amžiaus**, lyties, seksualinės lytinės orientacijos, **etninės priklausomybės**, rasės, tautybės, **pilietybės**, kalbos, kilmės, socialinės padėties, **negalios**, tikėjimo, įsitikinimų, ~~ar~~ pažiūrų **ar religijos**;“

3. Pakeisti 50 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) turėdamas informacijos apie pažeidimus, nenurodytus skunduose (pareiškimuose), šio įstatymo nustatyta tvarka savo iniciatyva pradėti tyrimą arba perduoti surinktą tyrimo medžiagą ištirti kitoms kompetentingoms valstybės institucijoms;“

8 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 52 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo, išskyrus radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojus ir (ar) retransliuotojus, veiklą gali laikinai sustabdyti arba nutraukti teismas, jeigu viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas pažeidžia šio įstatymo 19 straipsnio 1 ir ar 2 dalių nuostatas.“

9 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 4 straipsnį ir šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 dieną.

2. Šio įstatymo 4 straipsnis įsigalioja 2019 m. lapkričio 1 dieną.

3. Vyriausybės įgaliota institucija iki 2017 m. gruodžio 31 dienos priima šio įstatymo 6 straipsnyje išdėstyto Visuomenės informavimo įstatymo 49 straipsnio 9 dalies įgyvendinamąjį teisės aktą, o iki 2019 m. rugpjūčio 1 dienos – šio įstatymo 4 straipsnyje išdėstyto Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės skyriaus
vyriausioji specialistė
Justa Kalinauskienė
2017-10-12

Kultūros ministrė
Liana Ruokytė-Jonsson

Šios įstatymo redakcija
revis. spausdinama
p. e. Malby
funkcijos,
2017-10-19

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai
J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118, Vilnius
El. p. dmm@lrkm.lt

2017-09- Nr. (2.30-35) 6V-
Į 2017-08-30 Nr. S2-2299

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba pagal kompetenciją išnagrinėjo Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos parengtą ir pateiktą išvadai gauti Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. 17-9562 (toliau – Projektas) ir teikia pasiūlymus dėl Projekto 4 straipsnyje siūlomų įtvirtinti Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio nuostatų.

(2) Projekto tikslas – užtikrinti didesnę visuomenės informavimo procesų skaidrumą ir viešosios informacijos objektyvumą įsteigiant Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinę sistemą (VIRSYS), kurioje būtų atveriami papildomi duomenys apie viešosios informacijos rengėjus (skleidėjus) ir jų veiklą.

(3) Projekto 4 straipsnyje, kuriuo keičiamos Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio nuostatos, siūloma įtvirtinti reikalavimą skelbti informaciją apie viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų, kurie yra juridiniai asmenys, pajamas ir lėšas, gautas iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, taip pat su fiziniais ar juridiniais asmenimis sudarytus sandorius.

(4) Konkurencijos taryba atkreipia Projekto rengėjų dėmesį į tai, kad siūlomu reglamentavimu turėtų būti užtikrinami ne tik kiti visuomenei reikšmingi tikslai, pavyzdžiui, kova su korupcija, bet ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta sąžiningos konkurencijos laisvė.

(5) Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalis draudžia visus susitarimus tarp ūkio subjektų, kuriais siekiama riboti konkurenciją arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, įskaitant ir susitarimus nustatyti tam tikros prekės gamybos ar pardavimo kiekius. Konkurenciją ribojantys susitarimai gali būti sudarom tiek tiesiogiai, tiek ir tarpininkaujant kitiems ūkio subjektams ar valstybės institucijoms.

(6) Konkurencijos taryba informuoja, jog keitimasis komerciškai jautria informacija tarp konkurentų ar tokios informacijos atskleidimas gali reikšmingai apriboti konkurenciją, kadangi gali būti panaikinamas tarp ūkio subjektų egzistuojantis netikrumas dėl esamos rinkos situacijos ir jos veikimo bei tokiu būdu sumažinamos jų paskatos konkuruoti tarpusavyje. Esant dideliame skaidrumui, bendrovės gali lengviau derinti savo veiksmus, užkirsti kelią naujų dalyvių patekimui į rinką ir plėtimuisi joje, taip pat dėl konkurentų galimybių operatyviai sužinoti apie kainodaros pokyčius ir reaguoti į juos, paskatos kaininei konkurencijai mažėja.

(7) Konkurencijos taryba pažymi, kad minėta rizika gali būti sumažinta užtikrinus, jog būtų skelbiami ne individualaus, o apibendrinto pobūdžio duomenys, taip pat skelbiami ne aktualūs, o istoriniai duomenys apie viešosios informacijos rengėjus (ir (ar) skleidėjus). Atkreipiame dėmesį,

kad informacija, susijusi su individualia bendrovių taikoma kainodara, yra strategiškai jautri informacija, kuri neturėtų būti viešai atskleista ar prieinama konkuruojančioms bendrovėms.

(8) Taigi, atsižvelgiant į Projektu siekiamus tikslus, Konkurencijos taryba siūlo įgyvendinant Projekto 4 straipsnio, kuriuo keičiamos Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio nuostatos, reikalavimus, neviešinti komerciškai jautrios ūkio subjektų informacijos, susijusios su individualia bendrovių taikoma kainodara, taip pat įvertinti galimas skelbiamos informacijos alternatyvas, pavyzdžiui, neidentifikuoti konkretaus sandorio detalių, taikytų įkainių, o pateikti apibendrintą informaciją apie gautas pajamas ir pajamų šaltinius.

(9) Svarbu ir tai, kad rinkose, kurios pasižymi mažu dalyvių skaičiumi, netgi suvestinių duomenų skelbimas gali sumažinti netikrumą dėl ūkio subjektų planuojamų veiksmų. Dėl šios priežasties būtina įvertinti ir esamą (ar besikeičiančią) rinkos struktūrą.

(10) Konkurencijos taryba pabrėžia, kad būtina užtikrinti balansą tarp viešosios informacijos rengėjų (ir (ar) skleidėjų) interesų ir siekiamo jų veiklos viešumo ir skaidrumo, t. y. pasirenkami reguliavimo instrumentai turi būti proporcingi ir būtini siekiamiems tikslams.

(11) Konkurencijos taryba taip pat atkreipia Projekto rengėjų dėmesį į tai, jog Projekto 4 straipsnyje, kuriuo keičiamos Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio nuostatos, be kita ko, siūloma nustatyti:

„13. informacija apie viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo:

c) su fiziniais ar juridiniais asmenimis sudarytus sandorius, jei bendra sandorių su tuo pačiu fiziniu ar juridiniu asmeniu vertė per vienerius kalendorinius metus viršija 3 000 eurų (išskyrus darbo užmokestį)“.

(12) Konkurencijos taryba pažymi, kad iš Projekto ir jį lydinčių dokumentų nėra aišku, dėl kokių priežasčių siūloma įtvirtinti reikalavimą pateikti informaciją apie viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo su fiziniais ar juridiniais asmenimis sudarytus sandorius, jei bendra sandorių su tuo pačiu asmeniu vertė per kalendorinius metus viršija būtent 3000 eurų. Atsižvelgus į tai, rekomenduojame Projekto rengėjams papildomai įvertinti, ar siūloma nustatyti vertė išreikšta eurai yra objektyviai pagrįsta, ar tai yra proporcinga priemonė siekiamam tikslui įgyvendinti. Atitinkamai, siūlomo reguliavimo būtinumas ir proporcingumas taip pat turėtų būti pagrįstas Projekto aiškinamajame rašte.

(13) Norėtume atkreipti Jūsų dėmesį į Konkurencijos tarybos parengtas Viešojo administravimo subjektų sprendimų poveikio konkurencijai vertinimo gaires¹. Šiomis gairėmis siūlytume vadovautis vertinant ruošiamų teisės aktų, kuriais yra reguliuojama ūkio subjektų veikla, galimą poveikį konkurencijai.

(14) Jei Jums kiltų su šiuo raštu susijusių klausimų, prašome kreiptis į mūsų instituciją.

Pirmininko pavaduotoja

Jūratė Šovienė

Irma Urmonaitė, tel. (8 5) 212 42 25, el. p. irma.urmonaite@kt.gov.lt

Vaida Kužinauskienė, tel. (8 5) 262 6658, el. p. vaida.kuzinauskiene@kt.gov.lt

¹ Prieiga per internetą: <https://kt.gov.lt/uploads/documents/files/news_2012-06-11_gaires.pdf>.

Parašų peržiūra

Vartotojas: Deividas Velkas

Skaitmeninis parašas, sukurtas 'JŪRATĖ ŠOVIENĖ', yra negaliojantis.

Skaitmeninio parašo formatas: ADOC (GGeDOC)

Priedai:

Pavadinimas	Dydis (KB)	Pasirašyta
Išvada_KJ4_KJ5_dėl_Visumenės_informavimo_jst_2017-09-.docx	34	☒

Parašai:

Pasirašymo laikas	DocLogix vartotojas	Pasirašė	Paskutinio tikrinimo laikas	Būsena
2017-09-08 13:43:14	Irena Enčienė	JŪRATĖ ŠOVIENĖ	2017-09-08 14:26:52	Negaliojantis
2017-09-08 14:02:09	Irena Enčienė	Dokumentų valdymo sistema eDVS		Galiojantis

Metaduomenys:

Pasirašomieji metaduomenys

El. dokumento turinį aprašantys metaduomenys

El. dokumento pavadinimas: DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO
Dokumento rūšis: Raštas

Sudarytojai

Sudarytojas

Sudarytojas: Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba
Kodas: 188668192
Adresas: Vilniaus m. sav., Vilnius, Jogailos g. 14
Statusas: Juridinis asmuo

Adresatai

Adresatas

Adresatas: Kultūros ministerija
Kodas: 188663671
Adresas: J.Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius
Statusas: Juridinis asmuo

El. parašų metaduomenys

El. parašo metaduomenys

Pasirašantis asmuo

Vardas ir pavardė: JŪRATĖ ŠOVIENĖ
Pareigos: KT narė, pirmininko pavaduotoja
Pasirašymo data: 2017-09-08 13:43:14
El. parašo paskirtis: Pasirašymas

El. parašo metaduomenys

Pasirašantis asmuo

Vardas ir pavardė: Giedrė Straizienė
Pareigos: Vyriausioji specialistė
Pasirašymo data: 2017-09-08 14:02:09
El. parašo paskirtis: Registravimas

Dokumento registracijos

Dokumento registravimas

Dokumentą užregistravęs darbuotojas

Vardas ir pavardė: Giedrė Straizienė
Pareigos: Vyriausioji specialistė
Struktūrinis padalinys: Vidaus administravimo skyrius
Registravimo data: 2017-09-08 14:02:09
Dokumento registracijos Nr.: 6V-2148
Dokumentą užregistravusios įmonės (įstaigos) kodas: 188668192

Gauto dokumento registracijos

Gauto dokumento registracija

Gavėjas

Gavėjas: Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
Kodas: 188683671
Adresas: J.Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, Lietuva
Statusas: Juridinis asmuo
Gavimo data: 2017-09-08 14:27:41
Dokumento gavimo registracijos Nr.: G2-6424

Nepasirašomieji metaduomenys

El. dokumento klasifikavimas

Bylos (tomo) indeksas: 2.30E-35
Bylos (tomo) indeksas: GD-VJ

El. dokumento naudojimo metaduomenys

Techninė informacija

El. dokumento specifikacijos ID: ADOC-V1.0
Elektroninio dokumento grupė: GGeDOC
eDVS pavadinimas ir versija: Elektroninė dokumentų valdymo sistema "eDVS", versija v. 3.02.06
Operacinės sistemos pavadinimas ir versija: Linux 2.6.32-504.23.4.el6.x86_64

Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui
p. S. Skverneliui

Vilnius, 2017 09 04
Nr. 20170904

Lietuvos Respublikos Kultūros ministrei
p. L. Ruokytei – Jonsson

Lietuvos Respublikos Seimo Kultūros komitetui

Dėl LR Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. 17-5915

Lietuvos radijo ir televizijos asociacija (toliau – LRTA), atstovaujanti didžiausiems Lietuvos televizijos ir radijo transliuotojams, šiuo raštu reiškia gilų susirūpinimą dėl Kultūros ministerijos teikiamo Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. 17-5915 (toliau – įstatymo projektas).

Manome, kad įstatymo projektu yra numatomas neproporcingas reguliavimas, kuris sukeltų pernelyg daug neigiamų pasekmių dėl šių priežasčių:

1. Pataisomis esą siekiama sukurti visuomenės informavimo priemonių registro sistemą, kuri neva turėtų prisidėti prie skaidresnės žiniasklaidos, tačiau pasirenkamos administracinės priemonės, kurių našta neproporcingai perkeliama vien tik ant viešosios informacijos rengėjų. Esame įsitikinę, kad kuriant tokią sistemą turi būti laikomasi principo, kad valstybės institucijos pačios privalo pateikti visą šiuo metu surenkamą informaciją kitai valstybės institucijai, kuri administruos kuriamą registrą. Todėl kategoriškai nepritariame šios naštos uždėjimui rinkos dalyviams. Šios pastabos buvo išsakytos projekto rengėjams – Kultūros ministerijai, tačiau, iš esmės, jos buvo ignoruojamos. Nors Kultūros ministerijos pakoreguotame projekte ir numatoma, kad nedidelė dalis informacijos į informacinę sistemą patektų automatiškai iš kitų registrų, tačiau norime pažymėti, kad iš kitų registrų bus perkeliama tik labai nežymi dalis informacijos, o visa esminė informacijos teikimo našta lieka viešosios informacijos rengėjams.
2. Manome, kad dalis pasirinktų priemonių yra neproporcingos ir neprotingos. Pavyzdžiui, viešosios informacijos rengėjams numatoma prievolė skelbti informaciją apie visus sandorius, kurių vertė per metus yra didesnė nei 3000 eurų. Toks reikalavimas yra prieštaraujantis kitiems LR teisės aktams – viešosios informacijos rengėjai taip pat turi teisę į komercinės paslaptis bei ekonominės veiklos laisvę ir nėra jokio viešo intereso atsisakyti šios laisvės.
3. Šiomis pataisomis taip pat keičiama draudžiamos skelbti informacijos sąvoka bei plečiama nesantaikos sąvoka, įvedant naujas nesantaikos rūšys. Manome, kad šie pakeitimai visiškai nesusiję su klausimu, dėl kurio buvo inicijuotos pataisos. Kultūros ministerijai tiek raštu, tiek žodžiu buvome perdavę prašymą nesudėti skirtingų klausimų į vieną projektą, kadangi, tokiu atveju, vieni

pataisymai pridengiami kitais ir neišdiskutuojami. Taip pat klausėme, kodėl reikia keisti šiuos straipsnius, tačiau aiškaus pagrindimo be to, kad pataisų rengėjams „taip atrodo“, nesulaukėme.

Siekiant proporcingesnio klausimo reguliavimo LRTA teikia šiuos pasiūlymus Įstatymo projektui:

Projekto nuostata	Pastabos	LRTA siūlymas
24 straipsnio 6 dalis 6) už valdomos visuomenės informavimo priemonės turinį atsakingo asmens vardas ir pavardė, jei už turinį atsako ne juridinio asmens vadovas;	Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad už turinį gali būti atsakingas ne vienas asmuo, todėl siūloma formulotė prieštarauja esamam reguliavimui ir faktinei padėčiai.	6) už valdomos visuomenės informavimo priemonės turinį atsakingo asmens ar asmenų vardas ir pavardė, jei už turinį atsako ne juridinio asmens vadovas;
24 straipsnio 7 dalis 7) dalyvių (akcininkų, narių, dalininkų ir kitų dalyvių) sąrašas, kuriame turi būti nurodyta: dalyvių vardai ir pavardės (jei dalyvis yra juridinis asmuo, pateikiamas juridinio asmens pavadinimas ir šio juridinio asmens dalyviai – fiziniai asmenys, nurodant jų vardus ir pavardes; jei dalyvis yra viešasis juridinis asmuo, pateikiamas jo pavadinimas), asmens kodai (jei dalyvis juridinis asmuo, pateikiamas juridinio asmens kodas; jei dalyvis užsienio valstybės fizinis asmuo, kuriam pagal užsienio valstybės teisės aktus asmens kodas nesuteikiamas, pateikiama jo gimimo data ir valstybės, kuri išdavė asmens dokumentus, pavadinimas; jei dalyvis yra užsienio valstybės juridinis asmuo, nurodoma valstybė ir registras, kuriuose juridinis asmuo įregistruotas), nuosavybės teise turima ar valdoma juridinio asmens turto dalis procentais arba akcijų skaičius ir balsų dalis	Nuostata gali būti praktiškai neįgyvendinama tuo atveju jei viešosios informacijos rengėjas – juridinis asmuo kotiruojamas akcijų biržose. Siūlome nustatyti protingumo kriterijų atitinkantį rodiklį nuo kokios nuosavybės dalies turi būti deklaruojama. Be to, ši nuostata praktiškai neįgyvendinama ir dėl akcininkų - juridinių asmenų – dalyvių (fizinių asmenų) duomenų pateikimo. Pvz., UAB „LAISVAS IR NEPRIKLAUSOMAS KANALAS“ 20 proc. akcijų savininkas yra Liuksemburge registruotas investicinis fondas. Kas yra šio investicinio fondo akcininkai (ypač, jei tai yra fiziniai asmenys) nėra atskleidžiama, tai kaip reiktų gauti ir deklaruoti tokią informaciją?	

procentais;		
<p>24 straipsnio 13 a dalis</p> <p>13) informacija apie viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo:</p> <p>a) pajamas iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų reklamos (užsakomųjų straipsnių) ir politinės reklamos;</p>	<p>Informacija apie politinės reklamos pajamas yra teikiama LR Vyriausiajai rinkimų komisijai ir skelbiama viešai. Jei Kultūros ministerija nori šią informaciją kaupiti kitame registre, turėtų pasirūpinti duomenų gavimu iš VRK, o ne užkrauti biurokratinę naštą rinkos dalyviams.</p> <p>Taip pat esame įsitikinę, kad valstybė gali susirinkti duomenis iš valstybės ir savivaldybės institucijų apie jų išlaidas reklamai. Prievolė pateikti duomenis leistų tikėtis skaidresnio valdymo ir lėšų naudojimo.</p>	
<p>24 straipsnio 13 b dalis</p> <p>b) lėšas, gautas sandorio ar administracinio akto pagrindu, kurių šaltinis yra valstybės ar savivaldybės biudžetas, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetas ar kitas valstybės ar savivaldybės įsteigtas fondas, valstybės ar savivaldybės įmonė, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme, taip pat įmonė, kurios valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų, ar įmonė, kurioje valstybė ar savivaldybė gali paskirti daugiau kaip pusę įmonės administracijos, valdymo arba priežiūros tarnybos narių;</p>	<p>Manome, kad šią informaciją taip pat turėtų pateikti išlaidų valdytojai, o ne viešosios informacijos rengėjai.</p>	

<p>24 straipsnio 13 c dalis</p> <p>c) su fiziniais ar juridiniais asmenimis sudarytus sandorius, jei bendra sandorių su tuo pačiu fiziniu ar juridiniu asmeniu vertė per vienerius kalendorinius metus viršija 3 000 eurų (išskyrus darbo užmokestį);</p>	<p>Manome, kad šis reikalavimas prasilenkia su proporcingumo ir protingumo principais, taip pat atkreipiame dėmesį, jog įstatymų rengėjas planuoja šiuos duomenis skelbti viešai, o tai visiškai prieštarauja konkurencijos principams.</p> <p>Taip pat atkreipiame dėmesį, kad įstatymai jau ir dabar nustato aplinkybės ir būdus, kaip tokie duomenys pateikiami ikiteisminio tyrimo institucijoms.</p> <p>Kategoriškai prieštaraujame tokiam reguliavimui.</p>	
<p>24 straipsnio 13 d dalis</p> <p>d) gautą paramą, jei to paties paramos teikėjo per vienerius kalendorinius metus suteiktos paramos suma viršija 10 bazinių socialinių išmokų dydį.</p>	<p>Šiai dienai 10 bazinių dydžių parama prilygsta 1300 EUR. Manome, kad nėra jokio pagrindo ar viešo intereso kaupti ir teikti tokius duomenis. Siūlome nustatyti proporcingą ir protingą rodiklį – pavyzdžiui, 25 proc. viešosios informacijos rengėjo metinių pajamų.</p> <p>Taip pat atkreipiame dėmesį, kad visa informaciją apie gautą / suteiktą paramą yra pateikiama VMI – jei Kultūros ministerija nori ją skelbti viešai, gali gauti iš kitos valstybės institucijos.</p>	
<p>24 straipsnio 13 dalies 2 punktas</p> <p>Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje pateikti duomenys, išskyrus fizinio asmens kodą, skelbiami viešai ir neatlygintinai Lietuvos</p>	<p>Nemanome, kad planas skelbti visų viešosios informacijos dalyvių gimimo datas yra adekvatus.</p>	

Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nustatyta tvarka.		
24 straipsnio 13 dalies 4 punktas Šio straipsnio 1 dalies 2, 6, 7, 11 ir 13 punktuose nustatytus duomenis viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai pateikia tiesiogiai Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje. Kiti duomenys Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos tvarkytojui pateikiami iš kitų valstybės informacinių išteklių ar valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų. Vyriausybės įgaliota institucija turi teisę gauti iš kitų valstybės informacinių išteklių valdytojų ir (ar) tvarkytojų, taip pat kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų šio straipsnio 1 dalyje saugomus duomenis. Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos nuostatus tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija.	Nepritariame tokiai formuluotei, nes įstatymo kūrėjas didžią dalį papildomos administracinės naštos užkrauna ant viešosios informacijos rengėjo. Esame įsitikinę, kad VISUS duomenis, kuriuos kaupia ar turi, valstybės institucijos privalo pateikti kitai valstybės institucijai pačios.	
49 straipsnis ir 50 straipsnis	Šiuo projektu keičiamos ne tik nuostatos susijusios su duomenų pateikimu, bet ir kiti svarbūs reguliavimo klausimai – be aiškaus pagrindimo bei diskusijų išplečiama nesantaikos kurstymo sąvoka. Įvedamos papildomos nesantaikos rūšys – nesantaika dėl amžiaus, etninės priklausomybės, pilietybės, negalios. Vietoja nesantaikos	Siūlome pagrįsti šių pakeitimų poreikį ir teikti juos atskiru projektu.

	dėl įsitikinimų ar pažiūrų įvedama ir nesantaikos dėl religijos kategorija.	
<p>52 straipsnis</p> <p>Siūloma pakeisti 52 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo, išskyrus radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojus ir (ar) retransliuotojus, veiklą gali laikinai sustabdyti arba nutraukti teismas, jeigu viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas pažeidžia šio įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas.“</p>	Šiuo pakeitimu smarkiai išplečiama viešosios informacijos rengėjų veiklos stabdymo bazė. Klausimas tiesiogiai liečia žiniasklaidos laisvę.	Siūlome pagrįsti šių pakeitimų poreikį ir teikti juos atskiru projektu.
<p>19 straipsnis</p> <p>Siūloma pakeisti 19 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„3. Draudžiama skleisti informaciją, pažeidžiančią nekaltumo prezumpciją ir (ar) kliudančią teisminės valdžios nešališkumui.“</p>	<p>Daromas esminis reguliavimo pakeitimas nepagrindžiant jo poreikio, nediskutavus su rinkos dalyviais ir ekspertais.</p> <p>Įstatyme neatsitiktinai naudojama formuluotė IR, tuo tarpu Kultūros ministerija įveda visiškai naują draudžiamos skleisti informacijos kategoriją.</p> <p>Kategoriškai prieštaraujame tokiam procesui.</p>	

Atsižvelgiant į šias pastabas, prašome Įstatymo projektą gražinti iniciatoriams tobulinti pavedant užtikrinti deramą įstatymų kūrimo procesą – pasitelkiant ekspertus, rinkos dalyvius ir aiškiai pagrindžiant siūlymus.

Prezidentė

Lietuvos radio ir televizijos asociacija vienija radijo ir televizijos transliuotojus, transliuojančius televizijos ir radijo programas „Baltijos TV“, „Classic Rock FM“, „Info TV“, „LNK“, „Lietus“, „Liuks!“, „M-1“, „M-1 plus“, „Radiocentras“, „Relax FM“, „Ruskoje radio Baltija“, „TV1“, „TV3“, „TV6“, „TV8“, „Zip FM“, „Žinių radijas“.

LIETUVOS KABELINĖS TELEVIZIJOS ASOCIACIJA
LITHUANIAN CABLE TELEVISION ASSOCIATION

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai
Gedimino pr. 11
LT-01103 Vilnius

2017-09-21 Nr. 40
Nr.

Kopija:

Originalas paštu nebus siunčiamas

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai
J. Basanavičiaus g. 5
LT-01118 Vilnius

LKTA PROJEKTAS TIK PASKAITYmui IR PAPILDYmAMS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO Nr. 1-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 ir 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos kabelinės televizijos asociacija (toliau – LKTA) išnagrinėjo LR Kultūros ministerijos parengtą LR Visuomenės informavimo įstatymo Nr. 1-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) bei Įstatymo projekto aiškinamąjį raštą (toliau – Aiškinamasis raštas) ir teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Kaip nurodyta Aiškinamajame rašte, Įstatymo projekte reikalaujamos pateikti informacijos apimtis nustatyta iš esmės vadovaujantis Nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos įgyvendinimo 2015–2019 metų tarpinstituciniu veiklos planu, kurio 1.1.4 priemonėje numatyta: „*viešai ir neatlygintinai skelbti duomenis apie viešos informacijos rengėjus ir skleidėjus, juridinio asmens akcininkus, vadovus, leidinius, pajamas ir pajamų šaltinius, išlaidas ir naudos gavėjus, skatinant visuomenės informavimo priemonių viešumą ir skaidrumą.*“ Tačiau nei Aiškinamajame rašte, nei Įstatymo projekte nenurodoma, kurios kompetentingos valstybės institucijos bus įpareigos stebėti ir analizuoti Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje (VIRISIS) pateikiamus duomenis ir kokiais su konkrečiomis jų vykdomomis funkcijomis susijusiais tikslais tai bus daroma. Taip pat lieka neaišku, ar šiuo veiksmu bus pasiekta reali nauda valstybės valdymui ir ar realiai bus užkirstos ar apribotos korupcijos apraiškos visuomenės informavimo sektoriuje. Ar šias funkcijas atliks pati Kultūros ministerija, kurios nuostatuose tokios funkcijos net nėra numatytos? Ar tam bus skiriami papildomi specialistai, taip didinant administracinį aparatą, ar visgi bus kliaunamasi vien vidiniais resursais? Neįvertinus visų šių klausimų, negalima nustatyti, ar Įstatymo projekte yra deramai nustatyta bei pagrįsta reikalaujamos informacijos apimtis, t. y. ar asmens duomenys bus tvarkomi tik tiek, kiek jų būtina teisėtam ir apibrėžtam tikslui pasiekti.

Iš dabartinio Įstatymo projekto matyti, kad daugelis į VIRISIS reikalaujamų pateikti duomenų kategorijų yra labai plačiai apibrėžtos. Pavyzdžiui, Įstatymo projekto 24 str. 1 dalies 7 p. nurodomi duomenys vienareikšmiškai viršija aukščiau paminėtoje tarpinstitucinio veiklos plano priemonėje apibrėžtus duomenis, nes šiuo punktu reikalaujama pateikti duomenis ne tik apie viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo

akcininkus, bet ir apie šių akcininkų akcininkus. Jeigu valstybės institucijos deramai nesinaudos VIRSIS siekiant Aiškinamajame rašte numatytų tikslų ir neanalizuos teikiamos informacijos, joje pateikiami ūkio subjektų jautrūs komerciniai duomenys bus naudojami tik konkurencinėje kovoje tarp rengėjų ir skleidėjų, konkurencinio spaudimo ir išstūmimo iš rinkos, o ne viešumo ir skaidrumo tikslais. Todėl manytina, kad Įstatymo projektas ne tik turi suteikti kompetentingoms institucijoms galimybę stebėti ir analizuoti VIRSIS pateiktus duomenis, bet ir faktiškai įpareigoti jas tai daryti. Šiuo tikslu reikia pakoreguoti 24 str. 3 dalies nuostatas. Kitu atveju Įstatymo projektas neužtikrins didžiosios dalies Aiškinamajame rašte numatytų tikslų pasiekimo.

2. Būtina atkreipti dėmesį, kad pagal galiojančio Visuomenės informavimo įstatymo 2 str. 77 ir 78 dalis viešosios informacijos rengėjais ir skleidėjais gali būti ir užsienio valstybėse registruoti juridiniai asmenys, teikiantys visuomenės informavimo paslaugas Lietuvos Respublikos gyventojams. Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausantys viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai jau šiandien realiai konkuruoja su analogiškų paslaugų teikėjais, kurie yra registruoti užsienio valstybėse, tačiau savo paslaugas orientuoja į Lietuvos gyventojus. Akivaizdu, kad jie tokių duomenų neteiks, o Lietuvos ūkio subjektų duomenys, esantys VIRSIS, bus viešai prieinami ne tik Lietuvos Respublikos visuomenei, bet ir bet kurioje pasaulio šalyje esantiems subjektams, tarp jų ir užsienyje įsikūrusiems viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams bei kitiems asmenims, su kuriais jie bendradarbiauja, o taip pat ir tiems su kuriais bendradarbiauja ir Lietuvos Respublikos viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai. Pastarieji derybose su Lietuvos Respublikos viešosios informacijos rengėjais ir skleidėjais įgis didžiulį komercinį pranašumą, nes jiems taps prieinama informacija, kuri įprastai yra nevieša. Tokiu būdu paviešinus apie Lietuvos ūkio subjektus įvairią papildomą informaciją, kuri didžiąja dalimi dabar yra jų komercinė paslaptis, jiems bus padaryta didelė žala. Svarbu vertinti, kad tobulėjant technologijoms ir sparčiai vystantis plačiajuosčiams interneto ryšio tinklams, vis daugiau Lietuvos gyventojų naudosis užsienio valstybėse registruotų juridinių asmenų paslaugomis. Be to, tokiais paslaugų teikėjais ateityje gali tapti ir dabar Lietuvos jurisdikcijai priklausantys ūkio subjektai.
3. Vertinant argumentus, pateiktus šio rašto 1 ir 2 punktuose, būtina koreguoti Įstatymo projekto 24 str. 2 dalį, įtraukiant į viešai neskelbtinų duomenų sąrašą ne tik fizinio asmens kodą, bet ir kitą komerciškai jautrią ir konkurencinį pranašumą galinčią suteikti ūkio subjektų informaciją, pavyzdžiui, lėšas gautas pagal Įstatymo projekto 24 str. 1 dalies 13 punkto b) papunktį bei kitus duomenis, kurie išimtinai svarbūs tik Lietuvos Respublikos kompetentingoms institucijoms.
4. Paradoksalu, kad Aiškinamajame rašte nurodoma, jog VIRSIS įdiegimas sumažins administracinę naštą viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams, nes visi Įstatymo projekto vieši svarstymai rodo visiškai priešingai, o ir pačios sistemos sukūrimas bei teiktinų duomenų apimtis vienareikšmiškai suponuoja ūkio subjektų sąnaudų bei administracinės naštos padidėjimą.
5. Atsižvelgiant į tinkamo duomenų tvarkymo principus, reikalaujančius, kad duomenys tvarkomi tik ta apimtimi, kuri yra būtina nustatytiems tikslams pasiekti, būtina sumažinti kiekį informacijos ir duomenų, kuriuos viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai privalo pateikti tiesiogiai VIRSIS:
 - a) patikslinant 24 str. 1 dalies 7 p. : „7) dalyvių (akcininkų, narių, dalininkų ir kitų dalyvių) sąrašas, kuriame turi būti nurodyta: dalyvių vardai ir pavardės (jei dalyvis yra juridinis asmuo, pateikiamas juridinio asmens pavadinimas; ~~ir šio juridinio asmens dalyviai – fiziniai asmenys, nurodant jų vardus ir pavardes; jei dalyvis yra viešasis juridinis asmuo, pateikiamas jo pavadinimas), asmens kodai (jei dalyvis juridinis asmuo, pateikiamas juridinio asmens kodas; jei dalyvis užsienio valstybės fizinis asmuo, kuriam pagal užsienio valstybės teisės aktus asmens kodas nesuteikiamas, pateikiama jo gimimo~~

data ir valstybės, kuri išdavė asmens dokumentus, pavadinimas; jei dalyvis yra užsienio valstybės juridinis asmuo, nurodoma valstybė ir registras, kuriuose juridinis asmuo įregistruotas), nuosavybės teise turima ar valdoma juridinio asmens turto dalis procentais arba akcijų skaičius ir balsų dalis procentais;“

Tokiu būdu rengėjai ir skleidėjai neprivalės teikti informacijos, kurios reikalauti iš savo dalyvių jie neturi teisinio pagrindo ir negali atsakyti už tokios informacijos teisingumą. Tačiau šią informaciją gali gauti pačios suinteresuotos institucijos iš kitų valstybės informacinių išteklių ar valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų. Todėl, jeigu Įstatymo projekto rengėjai mano, kad ši informacija būtina VIRSIS, jie turi numatyti jos pateikimą atskiru Įstatymo projekto 24 str. 1 dalies punktu ir, jei reikia, nurodyti instituciją, kuri tai privalo atlikti. Taip, be kita ko, bus mažinama ir administracinė ūkio subjektų našta, nes pareiga teikti informaciją, kuri ir taip gali būti gaunama valstybės informacinių išteklių sąveikos pagalba, laikytina pertekliniu reguliavimu, neatitinkančiu gerosios viešojo administravimo praktikos.

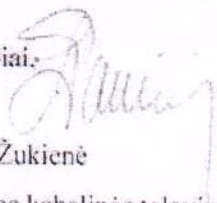
- b) patikslinant 24 str. 1 dalies 13 punkto b) papunktį:“ *b) lėšas, gautas sandorio ar administracinio akto pagrindu, kurių šaltinis yra valstybės ar savivaldybės biudžetas, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetas ar kitas valstybės ar savivaldybės įsteigtas fondas; ~~valstybės ar savivaldybės įmonė, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme, taip pat įmonė, kurios valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų, ar įmonė, kurioje valstybė ar savivaldybė gali paskirti daugiau kaip pusę įmonės administracijos, valdymo arba priežiūros tarnybų narių;~~*

Tokiu būdu nebūtų reikalaujama, kad viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai turėtų aiškintis jų klientų statusą, akcijų dydžius ir kitus su jų valdymu susijusius klausimus, juolab, kad informacija šiais klausimais gali kisti. Taip sumažinama administracinė našta verslui, sumažinama atsitiktinės klaidos tikimybė, o ši informacija į VIRSIS gali patekti per nurodytų įmonių teikiamas ataskaitas, nes jos geriausiai žino savo statusą sandorių su viešosios informacijos rengėjais ir skleidėjais sudarymo metu, pvz. nurodant duomenis jų ataskaitose Valstybinei mokesčių inspekcijai. Dėl šios informacijos pateikimo VIRSIS, tikslinga Įstatymo projekto 24 str. 1 dalį papildyti nauju atitinkamu punktu.

- c) Siūlome 24 str. 1 dalies, 13) punkto c) papunktį panaikinti, kadangi šis reikalavimas prasišlenkia su proporcingumo ir protingumo principais, taip pat atkreipiamame dėmesį, jog įstatymų rengėjas planuoja šiuos duomenis skelbti viešai, o tai visiškai prieštarauja konkurencijos principams.
6. Nereikėtų Įstatymo projekte dviprasmiško teksto, todėl siūlome 24 str. 5 dalį patikslinti išbraukiant žodžius: „ir kitos poveikio priemonės“, nes šios sąvokos turinys yra visiškai neaiškus.
7. Aiškinamajame rašte ir Įstatymo projekto 9 str. nenurodoma Vyriausybės institucija, kuri užtikrina, kad VIRSIS bus pilnai parengta funkcionavimui nuo 2019-11-01. Praktika rodo, kad tokioms sistemoms sukurti reikia labai daug laiko, užtrunka viešieji pirkimai ir kiti procesai, o talpinimas viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų duomenų, kurie šiandien yra vertinami, kaip komercinė įmonių paslaptis, į nebaigtą kurti VIRSIS būtų labai neatsakingas žingsnis šio verslo veiklos požiūriu. Vertindami VIRSIS sudėtingumą pirmiausia siūlome joje patalpinti informaciją, kurią VIRSIS tvarkytojas gali gauti iš kitų valstybės informacinių išteklių ar valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, t.y. nuo 2019-11-01 įgyvendinti tik dalį Įstatymo projekto 24 str. 1 dalies nuostatų, o šio straipsnio nuostatų, kurios yra susiję su informacijos apie viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų veiklą, įgyvendinimą atidėti iki 2020-11-01.
8. Atsižvelgiant į itin platų VIRSIS kaupiamos informacijos mastą bei apimtį, į kurį patenka ir asmeniniai fizinių asmenų duomenys bei jautri, komercinė paslaptimi esanti juridinio

asmens informacija, bei į aplinkybę, kad visi šie duomenys skelbiami viešai, manome, kad dėl Įstatymo projekto suderinamumo su galiojančiais Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktais turėtų būti gautos Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos ir Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos išvados. Atkreipiame dėmesį, kad konkurencijos teisė draudžia ūkio subjektams keistis jautria komercine informacija, kuri įprastais šaltiniais nėra prieinama, todėl turi būti užtikrinama, kad VIRSIS netaps draudžiamą keitimąsi informacija įteisinančia platforma. Dėl šių klausimų savo nuomonę turi pateikti Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba.

Pagarbiai,

Vaiva Žukienė

Lietuvos kabelinės televizijos asociacijos prezidentė

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ETIKOS ASOCIACIJA

Asociacija, J. Basanavičiaus g. 4B, LT-01118 Vilnius, tel. (8 5) 260 8288, el. p. info@etikoskomisija.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 303601856

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai
El. p. dmm@lrkm.lt

2017-09-12 Nr. 86
Į 2017-08-29 Nr. S2-2283

DĖL VIEŠOSIOS INFORMACIJOS RENGĖJŲ IR SKLEIDĖJŲ INFORMACINĖS SISTEMOS NUOSTATŲ PROJEKTO

Visuomenės informavimo etikos asociacija (toliau – Asociacija) susipažino su Kultūros ministerijos parengtu Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos nuostatų projektu (toliau – Projektas) ir teikia Projektui šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje (toliau – VIRSIS) ketinama kaupti ir skelbti visą aktualią informaciją apie Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančius viešosios informacijos rengėjus ir skleidėjus bei jų vykdomą veiklą. Pagal Visuomenės informavimo įstatymo nuostatas viešosios informacijai rengėjai ir skleidėjai privalo mokėti Kultūros ministerijos nustatytas metines įmokas už radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo, retransliavimo, platinimo internete, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą, kurios yra skirtos Asociacijos veiklai finansuoti. Šios įmokos yra privalomos ir viena pagrindinių šių viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų atitinkamos veiklos sąlygų, todėl, Asociacijos nuomone, informacija apie asmenims nustatytus metinių įmokų dydžius ir šių įmokų sumokėjimą turėtų būti viešai skelbiama VIRSIS. Šiuo tikslu Asociacija siūlo papildyti Projektą 20.17 punktu ir išdėstyti šį punktą taip:

„20.17. duomenys apie viešosios informacijos rengėjui ir (ar) skleidėjui nustatytą metinę įmoką už radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo, retransliavimo, platinimo internete, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą:

20.17.1. veiklos rūšis (pavadinimas), už kurią yra nustatyta metinė įmoka ir šios įmokos dydis;

20.17.2. informacija apie metinės įmokos sumokėjimą;“.

2. Atsižvelgiant į tai, jog metines įmokas už radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo, retransliavimo, platinimo internete, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą nustato Kultūros ministerija, siūlome pakeisti Projekto 21.6 punktą ir šį punktą išdėstyti taip:

„21.6. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos vidaus administravimui skirtos informacinės sistemos ir (ar) duomenų rinkmenų – šių nuostatų 20.14.4 ir 20.17.1 papunkčiuose numatyti duomenys;“.

3. Kadangi anksčiau nurodytos įmokos už veiklą yra pervedamos Asociacijai, siūlome pakeisti Projekto 21.9 punktą ir šį punktą išdėstyti taip:

„21.9. Visuomenės informavimo etikos asociacijos vidaus administravimui skirtos informacinės sistemos ir (ar) duomenų rinkmenų – šių nuostatų 20.12 ir 20.17.2 papunkčiuose numatyti duomenys;“.

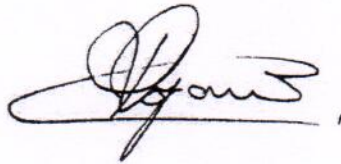
Šiuo taip pat informuojame, jog Asociacijos nepasiekė Kultūros ministerijos 2017 m. gegužės 10 d. raštas Nr. S2-1260, kuriuo institucijoms buvo pateiktas derinti Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas). Įstatymo projektu keičiamame Visuomenės informavimo įstatymo 24

straipsnyje yra nustatomi reikalavimai VIRSIS, todėl Asociacija siūlo atitinkamai papildyti keičiamo 24 straipsnio 1 dalį 14 punktu ir šį punktą išdėstyti taip:

„14) informacija apie viešosios informacijos rengėjui ir (ar) skleidėjui šio įstatymo nustatyta tvarka nustatytą metinę įmoką už radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo, retransliavimo, platinimo internete, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą.“.

Pagarbiai

Direktorius

Viktoras Popandopula

Lietuvos Respublikos kultūros ministeriji

2017-09-22, Nr. D2 – 31
Vilnius

DĖL VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos žurnalistų sąjunga (toliau - LŽS) susipažino su LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO projektu. Kadangi LŽS atstovas nebuvo įtrauktas į projekto rengimo darbo grupę, o projektą lydinčiuose dokumentuose yra tik labai ribota argumentacija dėl viso projekto tikslų ir uždavinių, todėl LŽS mano, jog teikiant tokius pakeitimus būtų prasminga atsižvelgti į tvarios teisėkūros principus ir prieš priimant minėtą teisės aktą atlikti ne tik bazinį, bet ir išplėstinį projekto poveikio visuomenės informavimo sričiai vertinimą.

Taip pat turėdama ribotą laiką įvertinti besikeičiančio projekto nuostatas, LŽS teikia tik tas pastabas, kurias dėl riboto laiko turėjo galimybę įvertinti.

19 straipsnio pakeitimas numato du svarbius dalykus – plečiamos atsakomybės ribos už žodžio laisvę. Visų pirma, tai, jog pagal projektą “draudžiama skleisti informaciją, pažeidžiančią nekaltumo prezumpciją ir (ar) kliudančią teisminės valdžios nešališkumui“ kelia didelį nerimą, jog tokiu būdu be jokio pagrindo plečiamos atsakomybės ribos žiniasklaidos ir profesionalios žurnalistikos atstovams bei visuomenės nariams už bet kokios informacijos viešinimą ar teismų kritiką. Mat, bet kuri skleidžiama informacija (taip pat ir kritika), gali daryti poveikį teismui ar teisėjui, tačiau tai subjektyviai priklauso tik nuo teisėjo kvalifikacijos, jo pasirengimo dirbti demokratinėje visuomenėje, kur žodžio laisvė garantuoja kiekvienam asmeniui kritikuoti visų valdžių atstovus ir nebūti persekiojamam už tai. Šios normos įvedimas atsiejant ją nuo nekaltumo prezumpcijos pažeidimo, gerokai išplečiama atsakomybė už bet kokios informacijos skleidimą apie teismus net ir tais atvejais, kai nėra jokių objektyvių priežasčių riboti tokios informacijos skleidimą, išskyrus galimą poveikį teismui ar teisėjui pagal neaiškius kriterijus. Todėl tokios nuostatos įvedima skelia realią grėsmę Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintai žodžio laisvei. LŽS prieštarauja tokio nuostatos atsiradimui.

LŽS taip pat nepritaria siekiui pakeisti 19 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip, jog atsirastų papildomos nuostatos, plečiančios draudimus saviraiškai ir žodžio laisvei.

KLŽS taip pat atkreipia dėmesį, jog numatyta pakeisti 24 straipsnį ir jį išdėstyti taip, jog viešosios informacijos rengėjams atsiranda papildoma administracinė našta teikti tokius duomenis valstybės institucijoms, kuriuos pačios valstybės institucijos galėtų iš egzistuojančių registrų, duomenų bazių ar įstaigų gauti savarankiškai. Papildoma administracinė našta didintų neproporcingai redakcijų veiklos sąnaudas, todėl rekomenduojame pakeisti šį straipsnį ir numatyti pareigą teikti tik tuos duomenis, kurių valstybinės institucijos iš tiesų negali gauti jokiais kitais būdais ir kurių tikrai nėra kitų įstaigų ar organizacijų dispozicijoje.

Taip pat numatyta pakeisti 50 straipsnio 1 dalies 8 punktą. Atkreipiame dėmesį, kad šio straipsnio pakeitimui norime taikyti tas pačias pastabas, kurios numatytos vertinant ir 19 straipsnio pakeitimą.

Kadangi platesnė diskusija šiuo klausimu numatyta šių metų rugsėjo 25 dieną Lietuvos Respublikos kultūros ministerijoje vykšančiame pasitarime, numatome ten pateikti papildomus argumentus ir pastabas dėl minėto projekto.

Pagarbiai,

Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas

Dainius Radzevičius

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 IR 52 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO PAŽŪMA**

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Pastabos ir pasiūlymų vertinimas
<p><i>Lietuvos radijo ir televizijos asociacija, 2017-05-16, Nr. 20170516</i></p>	<p>LRTA nepitaria siūlomam reguliavimui, nes mano, kad numatyti reikalavimai teikti šiuos duomenis yra neproporcinga žiniasklaidos kontrolės priemonė. Valstybė neturėti kištis į visas įmanomas sritis ir kaupti visą įmanomą informaciją, nebent atskirose srityse tai būtų pagrįstai būtina ir proporcinga siekiamam tikslui. Šiuo atveju, informacijos kaupimo reikalavimai nėra pagrįsti ir yra žalingi dėl šių priežasčių: Manome, kad siūlomas reguliavimas yra perteklinis ir užkraunantis viešosios informacijos rengėjams ir sklaidėjams, kaip verslo subjektams, papildomą biurokratinę našą. Norime pažymėti, kad daugelį įstatyme projekte numatytų duomenų apie save ir savo veiklą viešosios informacijos rengėjai ir sklaidėjai jau ir taip teikia įvairioms valstybės institucijoms – Valstybės įmonei Registrų centrui, Lietuvos radijo ir televizijos komisijai, Valstybinei mokesčių inspekcijai ir kt. Todėl tai turėtų būti tik valstybės institucijų tarpusavio informacijos dalinimosi klausimas, o ne papildoma prievole verslui.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Vienas iš Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas) tikslų ir planuojamų teigiamų rezultatų yra mažinti administracinę našą viešosios informacijos rengėjams ir sklaidėjams, sukuriant vieningą viešosios informacijos rengėjų ir sklaidėjų informacinę sistemą (toliau – VIRSIS), kurioje viešosios informacijos rengėjų ir sklaidėjų būtų pateikiami tik papildomi, t. y., kiose valstybės informacinėse sistemose ir registruose nepateikti ir nekaupiami duomenys. Todėl kaip papildoma prievole gali būti suvokiamas tik reikalavimas pateikti papildomus duomenis, kurių deklaruoti šiuo metu neįpareigoja jokie įstatymai ar teisės aktai. Atsižvelgtina ir į tai, kad papildomų duomenų pateikimas (deklaravimas) yra siejamas su korupcijos mažinimo ir skaidrumo didinimo visuomenės informavimo srityje tikslais¹.</p> <p>Kita vertus, Projekto 4 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje siūloma nustatyti, kad pareigą VIRSIS pateikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus duomenis viešosios informacijos rengėjai ir (ar) sklaidėjai turi tik tada, kai šie duomenys nėra kaupiami kituose valstybės informaciniuose ištekliuose ar valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose.</p>

¹ Žr. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 648 patvirtintame Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos įgyvendinimo 2015–2019 metų tarpinstituciniame veiklos plano 1.1.4 priemonė: „Viešai ir neatlygintinai skelbti duomenis apie viešos informacijos rengėjus ir sklaidėjus, juridinio asmens akcininkus, vadovus, leidinius, pajamas ir pajamų šaltinius, išlaidas ir naudos gavėjus, skatinant visuomenės informavimo priemonių viešumą ir skaidrumą“

	<p>Manome, kad ypač neproporcingas yra 24 str. 1 d. 7 punkte numatytas reikalavimas teikti ir atnaujinti informaciją apie viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų dalyvių dalyvius. Kadangi Įstatymo projektu siūloma, kad jeigu viešosios informacijos rengėjo ir skleidėjo dalyvis yra juridinis asmuo, tada reikėtų teikti ir atnaujinti informaciją apie šių juridinių asmenų dalyvius – fizinius asmenis. Manome, kad toks reikalavimas yra neproporcingas, nes:</p> <p>1) viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai žino tik apie savo akcininkus, ir ši informacija jau ir taip yra teikiama tiek Valstybės įmonės Registrų centro Juridinių asmenų dalyvių informacinei sistemai (JADIS), tiek Lietuvos radijo ir televizijos komisijai.</p> <p>2) manome, kad būtų nelogiška teikti tą pačią, Valstybės įmonės Registrų centro turimą, informaciją naujam papildomam registru, kuris, pagal Įstatymo projektą, bus valdomas to paties Registrų centro.</p> <p>3) viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neturi realios galimybės ar teisinio pagrindo reikalauti informacijos apie savo akcininkų akcininkus, o juo labiau, atsakyti už tokios informacijos teisingumą.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Aplinkybė, kad kai kurie viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų (t. y., juridinių asmenų) dalyviai taip pat yra juridiniai asmenys, kurių dalyvių sudėtinga susižinoti, nepanaikina bendrųjų viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų viešumo ir skaidrumo nuostatų, taip pat visuomenės intereso gauti tikslią informaciją apie visuomenės informavimo priemonės akcininkus, kitus dalininkus ir (arba) visuomenės informavimo priemonės savininkus. Todėl minėtas reikalavimas negali būti vertintinas kaip neproporcingas.</p> <p>Sutiktina, kad viešosios informacijos rengėjas ir skleidėjas kartais gali nežinoti visų savo akcininkų, dalininkų ar kitų dalyvių, ypač jei jie yra užsienio subjektai, tačiau ši išimtis neturėtų nulenti bendrojo viešumo / skaidrumo reikalavimo ir iš jo kylančios pareigos. Svarbu pažymėti, kad Projektu viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams nauji ipareigojimai nėra nustatomi: duomenys apie viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų – juridinių asmenų – dalyvius į VIRSIS bus pateikiami iš kitų duomenų šaltinių – Juridinių asmenų registro (JAR), Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos (JADIS).</p>
<p><i>Lietuvos radijo ir televizijos asociacija, 2017-09-04, Nr. 20170904</i></p>	<p>24 straipsnio 7 dalis (kalbama apie Projekto 4 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 7 punktą – <i>past.</i>). Gali būti praktiskai neįgyvendinama tuo atveju, kai viešosios informacijos rengėjas – juridinis asmuo kotiruojamas akcijų biržose. Siūlome nustatyti protingo kriterijų atitinkantį rodiklį, nuo kokios nuosavybės dalies turi būti deklaruojama. Be to, ši nuostata praktiskai neįgyvendinama ir dėl akcininkų – juridinių asmenų – dalyvių (fizinų asmenų) duomenų pateikimo. Pvz., UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“ 20 proc. akcijų savininkas yra Linksemburge registruotas investicinis fondas. Kas yra šio fondo akcininkai (ypač, jei tai yra fiziniai asmenys) nėra atskleidžiama.</p>	<p>Nesisižvelgta.</p> <p>Projektu viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams nauji ipareigojimai nėra nustatomi. Duomenų apie juridinių asmenų dalyvius, taip pat ir tuos, kurie yra fiziniai asmenys, pateikimą į JADIS numato kiti įstatymai² bei teisingumo ministro 2013-10-11 įsakymu Nr. IR-231 patvirtinti Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos nuostatai (įsakymo 4 punkte nustatyta, kokias atvejis bendrovės (UAB) gali nepateikti duomenų apie savo akcininkus). Projekte siūlomu reguliavimu neturėtų būti daromos išimties iš bendrojo teisinio reguliavimo, susijusio su pareigos teikti duomenis apie juridinio asmens dalyvius įgyvendinimu.</p>

² Žr. (1) Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 7 straipsnio 2¹ dalies ir 41¹ straipsnio 1 dalies nuostatas; (2) Lietuvos Respublikos mažųjų bendrųjų įstatymo 6¹ straipsnio 1 dalies nuostatas; (3) Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų 8¹ straipsnio 1 dalies (įsigalioja nuo 2017-11-01) nuostatas.

<p>24 straipsnio 13 d dalis (kalbama apie Projekto 4 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 13 punkto „d“ papunkį – <i>past.</i>). Šiai dienai 10 bazinių dydžių parama prilygsta 1300 Eur. Manome, kad nėra jokio pagrindo ar viešo intereso kaupiti ir teikti tokius duomenis. Siūlome nustatyti proporcingą ir protingą rodiklį – pavyzdžiui, 25 proc. viešosios informacijos rengėjo metinių pajamų.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šiuo metu galiojančio Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 3 dalis įpareigoja viešosios informacijos rengėjus ir (ar) skleidėjus, jų dalyvius visuomenės informavimo priemonėje paskelbti apie gautą paramą, jeigu ji viršija 10 bazinių socialinių išmokų (ne bazinių dydžių – <i>past.</i>) dydį, nurodydami, kokio dydžio ir iš ko gauta parama. Projektu nėra siūlomas naujas reguliavimas, juo tik siūloma duomenis apie viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo) gautą paramą skelbti ne visuomenės informavimo priemonėje, bet VIRSIS.</p>
<p>24 straipsnio 13 dalies 2 punktas (kalbama apie Projekto 4 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 2 dalį – <i>past.</i>). Nemanome, kad planas skelbti visų viešosios informacijos dalyvių gimimo datas yra adekvatus.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekto 4 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 2 dalyje nėra kalbama apie viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų dalyvių gimimo datų viešą skelbimą.</p>
<p>49 straipsnis ir 50 straipsnis (kalbama apie Projekto 6 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 49 straipsnio 9 dalį ir Projekto 7 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 50 straipsnio 1 dalies 8 punktą – <i>past.</i>). Šiuo projektu keičiamos ne tik nuostatos, susijusios su duomenų pateikimu, bet ir kiti svarbūs reguliavimo klausimai – be aiškaus pagrindimo bei diskusijų išplečiama nesantaikos kursymo sąvoka. Įvedamos papildomos nesantaikos rūšys – nesantaika dėl amžiaus, etninės priklausomybės, pilietybės, negalios. Vietoje nesantaikos dėl įsitikinimų ar pažiūrų įvedama ir nesantaikos dėl religijos kategorija.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekto 6 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 49 straipsnio 9 dalimi ir Projekto 7 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 50 straipsnio 1 dalies 8 punktu siūloma įtraukti vienintelį papildomą požymį („negalia“), kiti pagrindai tėra suvienodinami su išdėstytais Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 3 punkte, kuriame įtvirtinti viešai neskelbtinos informacijos kriterijai. Be to, klausimai dėl papildomo „negalios“ požymiu buvo aptariami visose diskusijose su visuomenės informavimo sektoriaus dalyviais (2017-05-25, 2017-09-05 ir 2017-09-25).</p>
<p>52 straipsnis (kalbama apie Projekto 8 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 52 straipsnio 1 dalį – <i>past.</i>). Šiuo pakeitimu smarkai išplečiama viešosios informacijos rengėjų veiklos stabdymo bazė. Klausimas tiesiogiai liečia žiniasklaidos laisvę. Siūlome pagrįsti šių pakeitimų poreikį ir teikti juos atskiru projektu.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekto 8 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 52 straipsnio 1 dalimi siūloma suvienodinti visų rūšių viešosios informacijos rengėjų (skleidėjų) veiklos stabdymui (nutraukimui) nustatytus pagrindus susiejant juos su draudžiamos skelbti informacijos kriterijais, nustatytais Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 1 arba 2 dalyje. Jei šiuo metu pagal Visuomenės informavimo</p>

		<p>įstatymą visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų veikla gali būti stabdoma ar nutraukiama dėl pažeidimų, numatytų Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 1 arba 2 dalyje (Visuomenės informavimo įstatymo 31 straipsnio 15 dalies 2 punktas), tai tokie patys veiklos sustabdymo ar nutraukimo pagrindai turi būti taikoma ir kitų viešosios informacijos rengėjų (skleidėjų) atžvilgiu. Kita vertus, minimų kraštutinių poveikio priemonių taikymą sieta su įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalies pažeidimais yra aiškiai nepagrįsta, nes toks reguliavimas sąlygotų, kad viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo) veikla negalėtų būti stabdoma ar nutraukiama, jei, pavyzdžiui, viešosios informacijos rengėjas kursytų karą ar neapykantą, tačiau neskleistų dezinformacijos ar žmogaus garbės ir orumą pažeidžiančios informacijos.</p>
<p><i>Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, 2017-05-19, Nr. 2R-3177(3.2.E)</i></p>	<p>Siūlome tikslinti Projektu keičiamą Įstatymo 24 straipsnį nurodant teisėtą viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų, kurie yra juridiniai asmenys, dalyvių asmens duomenų tvarkymo tikslą.</p> <p>Taip pat siūlome įvertinti, kaip asmens duomenų tvarkymas prisidės prie tikslo, kurio siekiama, t. y. įvertinti, ar tikslas negalėtų būti pasiektas netvarkant arba mažiau tvarkant asmens duomenų. Šiuo atveju siūlytina peržiūrėti Projektu keičiamo Įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 1–15 punktus bei apsvaistyti galimybę atsisakyti 13, 14 ir 15 punktuose nurodyto asmens duomenų tvarkymo.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Projekte numatytas teisėtas viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų, kurie yra juridiniai asmenys, dalyvių asmens duomenų tvarkymo tikslas. Duomenų apimtis projekte sumažinta – Projektas teikiamas tokia apimtimi, kiek tai susiję su duomenų apie viešųjų iššų (t. y., finansinių duomenų apie viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų gautas pajamas iš viešojo sektoriaus subjektų) rinkimu ir viešinimu. Projektu keičiamo Įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 15 punkte (teikiame projekte tai yra 14 punkto „c“ papunktis – <i>past.</i>) numatytų duomenų pateikimas ir viešas skelbimas nėra perteklinis, todėl šių duomenų skelbimo atsisakymas būtų nepagrįstas, nes šių duomenų viešas atskleidimas yra numatytas ir šiandien galiojančiame Visuomenės informavimo įstatyme (žr. šio įstatymo 24 straipsnio 3 dalį).</p> <p>Kaip pažymima Projekto aiškinamajame rašte, šiuo metu viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų deklaruojamų duomenų apimtis ir mastas nėra pakankami užtikrinti reikiamą visuomenės informavimo procesų skaidrumą.</p>

<p>VL „Registrų centras“, 2017-05-26, Nr. (1.11.1)s-4539</p>	<p>3) Siūlome įstatymo projekto 24 straipsnio 1 dalies 7 punktą išdėstyti taip: „dalyvių (akcininkų, narių, dalininkų ir kitų dalyvių) sąrašą, kuriame turi būti nurodyta: dalyvių vardai ir pavardės – jei dalyviai fiziniai asmenys; asmens kodai, pavadinimai, dalyviai – fiziniai asmenys, jei dalyviai yra juridiniai asmenys.“</p>	<p>Nesitįzelgta.</p> <p>Pažymėtina, kad pagal pateiktą pasiūlymą neliktų pareigos viešosios informacijos rengėjo ir skleidėjui pateikti dalyvio (kai jis yra fizinis asmuo) asmens kodo, taip pat dalyvio (kai jis yra juridinis asmuo) dalyvių – fizinių asmenų – vardų ir pavardžių. Be to, nebūtų pateikiami duomenys apie viešosios informacijos rengėjo ir skleidėjo dalyvių nuosavybės teise turimą ar valdomą juridinio asmens turto dalį procentais arba akcijų skaičių ir balsų dalį procentais. Tokiu pasiūlymu būtų mažinama ne tik deklaruojamų viešosios informacijos rengėjo ir skleidėjo dalyvių duomenų apimtis, bet ir prielaidos didesniam minėtų subjektų veiklos skaidrumui. Be to, nagrinėjamo turinio duomenų deklaravimas galioja šiuo metu. Todėl siūlomas paketimas vertintinas kaip nesuderinamas su Projekto tikslais.</p>
<p>Nacionalinė rajonų ir miestų laikraščių leidybų asociacija, 2017-05-31, Nr. 06</p>	<p>24 straipsnio naujos redakcijos 12), 13) ir 14) punktus siūlome išbraukti.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Duomenų apimtis Projekte sumažinta – Projektas teikiamas tokia apimtimi, kiek tai susiję su duomenų apie viešųjų įšų (t. y., finansinių duomenų apie viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų gautas pajamas iš viešojo sektoriaus subjektų) rinkimu ir viešinimu. Projektu keičiamo Įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 12 punkte (teikiamame Projekte tai yra 13 punktas – <i>past.</i>) nurodyti duomenys pakeisti į „metinių finansinių ataskaitų rinkinį (metinę veiklos ataskaitą)“. Siūlymas visiškai atsisakyti duomenų, numatytų 13–14 punktuose (teikiamame Projekte tai yra 14 punkto „a“ ir „b“ papunkčiai – <i>past.</i>) būtų nesuderinamas su Projekto tikslais.</p>
<p>Teisingumo ministerija, 2017-06-07, Nr. (1.6.E) 2T-473</p>	<p>1. Sistemiskai įvertinus Projekto 3 straipsniu teikiamą siūlymą ir jo paaiškinimą aiškinamajame rašte, vis tik pastebime, kad pagal galiojančio Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 2 straipsnio 84 dalį į sąvokos „visuomenės informavimo priemonė“ apibrėžtį patenka ir „informacinės visuomenės informavimo priemonė“. Kita vertus, kartu svarstyti, ar atsisakius nuostatos „informacinės“ anttrajame vertinamo straipsnio sakinyje, analogiškai nereikėtų jos atsisakyti ir pirmajam sakinyje.</p>	<p>Nesitįzelgta.</p> <p>Neginčytina, kad sąvoka visuomenės informavimo priemonė apima ir informacines visuomenės informavimo priemones (t. y., interneto tinklalapius, svetaines). Tačiau atsižvelgiant į įstatymo nustatytą išimtį, pagal kurią valstybės ir savivaldybių <i>mokslo ir studijų</i> institucijos bei <i>švietimo</i> įstaigos gali būti viešosios informacijos rengėjais (žr. Visuomenės informavimo įstatymo 22 straipsnio 8 dalies 1–2 punktus), minėtos institucijos, priešingai nei visos kitos</p>

<p>4. Vadovaudamiesi ADTAI 3 straipsnio 1 dalies 1 punktu, pagal kurį asmens duomenys turi būti tvarkomi apibrėžtais ir teisėtais tikslais, siūlome papildyti Projekto 4 straipsnį, kuriame keičiama Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 3 dalis, nurodant ne tik asmens duomenų tvarkymo Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje, bet ir jų skelbimo Vyriausybės įgalios institucijos visuomenės informavimo srityje tikslą.</p>	<p>valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos, gali turėti ne tik interneto svetaines (tinklalapius), bet turėti (valdyti) ir kitokias visuomenės informavimo priemones, įskaitant periodinius leidinius. Taigi galimybė valstybės ir savivaldybių <i>mokslo ir studijų</i> institucijoms bei <i>švietimo</i> įstaigoms būti viešosios informacijos rengėjais ir (ar) jų dalyviais suteikia šioms institucijoms išimtinę teisę turėti ir kitas visuomenės informavimo priemones. Tačiau būtina užtikrinti, kad valstybės ir savivaldybių <i>mokslo ir studijų</i> institucijos bei <i>švietimo</i> įstaigos turimas visas visuomenės informavimo priemones (ne tik informacinės visuomenės informavimo priemones) ir jose skleidžiamą viešąją informaciją naudotų tik tiek, kiek tai susiję su mokslo, studijų ir švietimo veikla. Pažymėtina, kad kitų pakeitimų Visuomenės informavimo įstatymo 22 straipsnio 9 dalies pirmajame sakinyje daryti nereikia, nes pagal jame nustatytą išimtį visos valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos turi teisę turėti <i>informacines</i> visuomenės informavimo priemones.</p>
<p>7. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Prezidentas 2017 m. kovo 7 d. dekretu Nr. 1K-891 Lietuvos Respublikos Seimui pateikė Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo centralizuotai sprendžiamas neatlygintino registro duomenų teikimo visoms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms klausimas. Be to, Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo Lietuvos Respublikos</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Viešo ir neatlygintino Visuomenės informavimo įstatyme nurodytų duomenų skelbimo apie viešosios informacijos rengėjus, skleidėjus ir jų dalyvius principas yra esminis, be to, užtikrinantis duomenų atvirumą ir prieinamumą visiems suinteresuotiems asmenims. Kadangi šis principas nustatytas ir galiojantiame Visuomenės informavimo įstatyme, jis neturėtų būti keičiamas. Todėl su pasiūlymu sutiktina tik iš dalies, numatant nuorodą į Lietuvos Respublikos valstybės</p>
<p>4. Vadovaudamiesi ADTAI 3 straipsnio 1 dalies 1 punktu, pagal kurį asmens duomenys turi būti tvarkomi apibrėžtais ir teisėtais tikslais, siūlome papildyti Projekto 4 straipsnį, kuriame keičiama Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 3 dalis, nurodant ne tik asmens duomenų tvarkymo Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje, bet ir jų skelbimo Vyriausybės įgalios institucijos visuomenės informavimo srityje tikslą.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Remiantis Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje nustatytu <i>duomenų tvarkymo</i> apibrėžimu, duomenų tvarkymas apima bet kurį su asmens duomenimis atliekamą veiksmą, tarp tokių – ir duomenų paskelbimą. Atsižvelgiant į tai, išskirti atskirus duomenų tvarkymo ir duomenų skelbimo tikslus įstatymo projekte yra netikslinga.</p>

	<p>Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82, yra numatyta priemonė dėl neatlygintino Registrų centro duomenų, reikalingų valstybės ir savivaldybių funkcijoms atlikti, teikimo, taigi šis klausimas turi būti sprendžiamas kompleksškai. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytume Projektu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 2 dalies 2 sakinį išdėstyti taip: „Joje pateikti duomenys, išskyrus fizinio asmens kodą ir ypatingus asmens duomenis, skelbiami Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių nustatyta tvarka“.</p>	<p>informacinių išteklių valdymo įstatymą. Visiškai su pasiūlymu būtų galima sutikti, jei Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo pakeitimu būtų sprendžiamas ne tik neatlygintino registro duomenų, bet ir informacinių sistemų duomenų teikimo klausimas, tai pat, jei neatlygintinas duomenų teikimas būtų numatytas ne tik visoms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, bet ir visuomenei, kuri konkrečiu atveju naudojasi viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų visuomenės informavimo paslaugomis.</p>
	<p>Dėl kitų aspektų <...></p> <p>2. Pažymėtina, kad šiuo metu Lietuvos Respublikos Seime svarstomas Lietuvos Respublikos Prezidento pateiktas Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2202 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-221, Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 12, 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-222, Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-223, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-224, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.72 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-225, kuriais, dėl didesnio paramos gavėjo statusą turinčių juridinių asmenų veiklos skaidrumo ir viešumo, siekiama įtvirtinti, kad paramos gavėjo statusą turinčių asociacijų, labdaros ir paramos fondų bei viešųjų įstaigų finansinės atskaitomybės dokumentai būtų skelbiami neatlygintinai valstybės įmonės Registrų centro interneto svetainėje. Atsižvelgiant į tai svarstytinas klausimas dėl Projektu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 12 ir 13 punktų tikslingumo, t. y. ar Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje nebus tvarkomi pertekliniai duomenys.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.66 straipsnio 4 dalį, įstatymų nustatytais atvejais juridiniai asmenys turi pareigą kiekvienais metais Juridinių asmenų registruoti pateikti metinių finansinių ataskaitų rinkinį (metinių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį) ir (arba) metinį pranešimą (konsoliduotąjį metinį pranešimą) ar veiklos ataskaitą per trisdešimt dienų nuo jų patvirtinimo momento, jei įstatymai nenumato kito termino. Taigi, jau dabar juridiniai asmenys turi pareigą pateikti vieną iš nurodytų dokumentų Juridinių asmenų registruoti. Kaip matyti iš Lietuvos Respublikos Prezidento Seimui pateikto įstatymų paketo, panašūs veiklos skaidrumo ir viešumo tikslai yra keliami paramos gavėjo statusą turintiems juridiniams asmenims. Išdėstytų aplinkybių kontekste nėra suprantamas ir pagrįstas siūlymas atsisakyti Projekto 4 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 12 punkte (teikiamame Projekte tai yra 13 punktas – <i>past.</i>) numatytų duomenų – <i>metinių finansinių ataskaitų rinkinio (metinės veiklos ataskaitos)</i> – viešo ir neatlygintino skelbimo. Kita vertus, Projekte buvo sumažinta viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų finansinių duomenų (sandorių) apimtis – Projektas teikiamas tokia apimtimi, kiek tai susiję su duomenų apie viešųjų lėšų (t. y., finansinių duomenų apie viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų gautas pajamas iš viešojo sektoriaus subjektų) rinkimu ir viešinimu.</p>

<p>1. Iš dabartinio Įstatymo Projekto matyti, kad daugelis į VIRSIS reikalaujamų pateikti duomenų kategorijų yra labai plačiai apibrėžtos. Pavyzdžiui, Įstatymo projekto 24 str. 1 dalies 7 p. nurodomi duomenys vienareikšmiškai viršija aukščiau paminėtoje tarpinstitucinio veiklos plano priemonėje apibrėžtus duomenis, nes šiuo punktu reikalaujama pateikti duomenis ne tik apie viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo akcinius, bet ir apie šių akcinių akcinius.</p> <p>5. Atsižvelgiant į tinkamo duomenų tvarkymo principus, reikalaujančius, kad duomenys tvarkomi tik ta apimtimi, kuri yra būtina nustatytiems tikslams pasiekti, būtina sumažinti kiekį informacijos ir duomenų, kuriuos viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai privalo pateikti tiesiogiai VIRSIS:</p> <p>a) patikslinant 24 str. 1 dalies 7 p.: „7) dalyvių (akcinių, narių, dalininkų ir kitų dalyvių) sąrašas, kuriame turi būti nurodyta: dalyvių vardai ir pavardės (jei dalyvis yra juridinis asmuo, pateikiamas juridinio asmens pavadinimas ir šio juridinio asmens dalyviai fiziniai asmenys, nurodant jų vardus ir pavardes; jei dalyvis yra viešasis juridinis asmuo, pateikiamas jo pavadinimas), asmens kodai (jei dalyvis juridinis asmuo, pateikiamas juridinio asmens kodas; jei dalyvis užsienio valstybės fizinis asmuo, kuriam pagal užsienio valstybės teisės aktus asmens kodas nesuteikiamas, pateikiama jo gimimo data ir valstybės, kuri išdavė asmens dokumentus, pavadinimas; jei dalyvis yra užsienio valstybės juridinis asmuo, nurodoma valstybė ir registras, kuriose juridinis asmuo įregistruotas), nuosavybės teise turima ar valdoma juridinio asmens turto dalis procentais arba akcijų skaičius ir balsų dalis procentais;“</p> <p>Tokiu būdu rengėjai ir skleidėjai neprivalės teikti informacijos, kurios reikalaui iš savo dalyvių jie neturi teisinio pagrindo ir negali atsakyti už tokios informacijos teisingumą. Tačiau šią informaciją gali gauti pačios suinteresuotos institucijos iš kitų valstybės informacinių išteklių ar valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų. Todėl, jeigu Įstatymo projekto rengėjai mano, kad ši informacija būtina VIRSIS, jie turi numatyti jos</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pažymėtina, kad ir šiuo metu galiojančio Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje numatytas reikalavimas pateikti duomenis apie viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo) dalyvius, o, jei dalyvis yra juridinis asmuo – pateikti informaciją ir apie jo dalyvius (t. y., fizinius asmenis). Šiuo aspektu Projektu nėra sukuriamą nauja pareiga viešosios informacijos rengėjams ar skleidėjams, išskyrus tai, kad duomenys turės būti pateikiami apie visus akcinius ar dalininkus, o ne tik tuos, kurie valdo daugiau kaip 10 proc. akcijų ar turto. Kita vertus, pažymėtina, kad nepaisant esamo teisinio reguliavimo, šiuo metu Lietuvos radijo ir televizijos komisijos interneto svetainėje nėra skelbiami visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų akcinių.</p> <p>Kaip jau minėta (žr. atsakymus prie Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos pastabų, 2 psl.), duomenų apie juridinių asmenų dalyvius, taip pat ir tuos, kurie yra fiziniai asmenys, pateikimą į JADIS numato teisingumo ministro 2013-10-11 įsakymu Nr. IR-231 patvirtinti Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos nuostatai (įsakymo 4 punkte nustatyta, kokias atvejais bendrovės (UAB) gali nepateikti duomenų apie savo akcinius). Todėl Projekte siūlomu reguliavimu neturėtų būti daromos išimties iš bendrojo teisinio reguliavimo, susijusio su pareigos teikti duomenis apie juridinio asmens dalyvius įgyvendinimu.</p> <p>Į pastabas iš dalies atsižvelgta, kadangi Projekto 4 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 5 dalyje siūloma numatyti, jog pareigą VIRSIS pateikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus duomenis viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai turi tik tada, kai šie duomenys nėra kaupiami kituose valstybės informaciniuose ištekliuose ar valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose. Remiantis šiuo siūlomu reguliavimu, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai</p>
--	---

<p>pateikimą atskiru Įstatymo projekto 24 str. 1 dalies punktu ir, jei reikia, nurodyti instituciją, kuri tai privalo atlikti. Taip, be kita ko, bus mažinama ir administracinė ūkio subjektų našta, nes pareiga teikti informaciją, kuri ir taip gali būti gaunama valstybės informacinių išteklių sąveikos pagalba, laikytina pertekliniu reguliavimu, neatitinkančiu gerosios viešojo administravimo praktikos.</p> <p>b) patikslinant 24 str. 1 dalies 13 punkto b) papunktį: „b) lešas, gautas sandorio ar administracinio akto pagrindu, kurių šaltinis yra valstybės ar savivaldybės biudželas, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudželas ar kitas valstybės ar savivaldybės įsteigtas fondas, valstybės ar savivaldybės įmonė, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme, taip pat įmonė, kurios valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia daugian kaip 50 procentų balsų, ar įmonė, kurioje valstybė ar savivaldybė gali paskirti daugian kaip pusę įmonės administracijos, valdymo arba priežiūros tarnybos narių;“</p> <p>Tokiu būdu nebūtų reikalaujama, kad viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai turėtų aiškintis jų klientų statusą, akcijų dydžius ir kitus su jų valdymu susijusius klausimus, juolab, kad informacija šiais klausimais gali kisti. Taip sumažinama administracinė našta verslui, sumažinama atsiktinės klaidos tikimybė, o ši informacija į VIRSIS gali patekti per nurodytų įmonių teikiamas ataskaitas, nes jos geriausiai žino savo statusą sandorių su viešosios informacijos rengėjais ir skleidėjais sudarymo metu, pvz. nurodant duomenis jų ataskaitose Valstybinei mokesčių inspekcijai. Dėl šios informacijos pateikimo VIRSIS, tikslinga Įstatymo projekto 24 str. 1 dalį papildyti nauju atitinkamu punktu.</p>	<p>neturės į VIRSIS teikti tų duomenų, kurie jau buvo pateikti kitoms institucijoms ir (ar) į kitas valstybės informacines sistemas ar registrus. Atitinkamai Projekto 4 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 7 dalyje siūloma nustatyti, kad viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo) atsakomybės klausimas už duomenų nepateikimą gali būti keliamas tik tais atvejais, kai šiuo duomenis pateikti yra jo pareiga.</p>
---	---

	<p>3. Vertinant argumentus, pateiktus šio rašto 1 ir 2 punktuose, būtina koreguoti Įstatymo projekto 24 str. 2 dalį, įtraukiant į viešai neskelbtinų duomenų sąrašą ne tik fizinio asmens kodą, bet ir kitą komerciskai jautrią ir konkurencinį pranašumą galinčią suteikti ūkio subjektų informaciją, pavyzdžiui, lešas gautas pagal Įstatymo projekto 24 str. 1 dalies 13 punkto b) papunktį bei kitus duomenis, kurie išimtinai svarbūs tik Lietuvos Respublikos kompetentingoms institucijoms.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Kaip jau minėta, Projekte buvo sumažinta viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų finansinių duomenų (sandorių) apimtis – Projektas teikiamas tokia apimtimi, kiek tai susiję su duomenų apie viešųjų lėšų (t. y., finansinių duomenų apie viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų gautas pajamas iš viešojo sektoriaus subjektų) rinkimu ir viešinimu. Projekto 4 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 13 punkto „a“ ir „b“ papunkčiuose numatytų duomenų viešas skelbimas yra pagrįstas viešojo intereso požiūriu, nes turi tiesioginę sąsają su viešųjų finansų panaudojimo tikslais ir poveikiu viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo) veikloje. Kita vertus, visuomenę turi teisė žinoti, kuriems viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams ir kokia viešųjų finansų dalis buvo skirta informuojant visuomenę.</p>
	<p>Nereikėtų Įstatymo projekte dviprasmiško teksto, todėl siūlome 24 str. 5 dalį patikslinti išbraukiant žodžius: „<i>ir kitos poveikto priemonės</i>“, nes šios sąvokos turinys yra visiškai neaiškus.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad didesnis neaiškumas būtų panaikinus minėtą nuostatą, nes viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo) duomenų nepateikimas ne tik gali užtraukti administracinę atsakomybę, bet ir sukelti kitas neigiamas pasekmes. Pavyzdžiui, remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. sausio 20 d. nutarimu Nr. 60 patvirtintų <i>Valsybės teikiamos dalinės finansinės paramos kultūriniam, visuomenės informavimo saugumo, medijų raštingumo ugdymo ir šviečiamiesiems projektams pagal Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondui pateiktas paraiškas bendruosius konkursų nuostaty 18.1 punktu viešosios informacijos rengėjai, nepateikę duomenų apie save, negali pretenduoti į valstybės paramą per Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondą.</i></p>

	<p>Aiškinamajame rašte ir Įstatymo projekto 9 str. nenurodoma Vyriausybės institucija, kuri užtikrina, kad VIRSIS bus pilnai parengta funkcionavimui nuo 2019-11-01. Praktika rodo, kad tokioms sistemoms sukurti reikia labai daug laiko, užtrunka viešieji pirkimai ir kiti procesai, o tapinimas viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų duomenų, kurie šiandien yra vertinami, kaip komercinė įmonių paslaptis, į nebaigtą kurti VIRSIS būtų labai neatsakingas žingsnis šio verslo veiklos požiūriu. Vertindami VIRSIS sudėtingumą pirmausia siūlome joje patalpinti informaciją, kurią VIRSIS tvarkytojas gali gauti iš kitų valstybės informacinių išteklių ar valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, t. y., nuo 2019-11-01 įgyvendinti tik dalį Įstatymo projekto 24 str. 1 dalies nuostatų, o šio straipsnio nuostatas, kurios yra susiję su informacijos apie viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų veiklą, įgyvendinimą atidėti iki 2020-11-01.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Manytina, kad Projekto nuostatomis, susijusioms su VIRSIS steigimu, įgyvendinti yra numatyta pakankamai laiko. Be to, VIRSIS funkcionaviną skaidyti į atskirus etapus pagal tai, kokie duomenys bus pateikiami (atveriami) būtų netikslinga, nes viso informacinės sistemos kūrimo proceso metu turi būti užtikrintas VIRSIS pateikiamų duomenų integrumas ir sąveika su kitais valstybės informaciniais ištekliais.</p> <p>Be to, VIRSIS veikimas paremtas daugiau techninio pobūdžio klausimų, kurie nėra įstatymo reguliavimo dalykas, spendimu.</p>
<p><i>Lietuvos žurnalistų sąjunga,</i> 2017-09-22, Nr. D2-31</p>	<p>LŽS taip pat nepritaria siekiui pakeisti 19 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip, jog atsirastų papildomos nuostatos, plečiančios draudimus saviraiškai ir žodžio laisvei. Taip pat numatyta pakeisti 50 straipsnio 1 dalies 8 punktą. Atkreipiamo dėmesį, kad šio straipsnio pakeitimui norime taikyti tas pačias pastabas, kurios numatytos vertinant ir 19 straipsnio pakeitimą</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekto 2 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 3 punktu siūloma įtraukti vienintelį papildomą požymį („negalią“), šiuos pagrindus suvienodinant su išdėstytais Visuomenės informavimo įstatymo 49 straipsnio 9 dalies ir 50 straipsnio 1 dalies 8 punkto nuostatomis. Klausimai dėl papildymo „negalios“ požymiu buvo aptartami diskusijose su visuomenės informavimo sektoriaus dalyviais (2017-05-25, 2017-09-05 ir 2017-09-25), kuriuose įvardyta esminė įstatymo taikymo problema – įstatyme nesant minėto požymio nėra galimybės riboti su saviraiškos laisve nesuderinamą neapykantos kalbą bei patyčias žmonių ar jų grupės, skiriamų pagal negalios požymį, atžvilgiu.</p>

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė, 2017-08-22, Nr. NV-2146	<p>5. Įvertinus Projekto 4 straipsnyje dėstomą Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 7 punkto bei 5 dalies nuostatas, pastebėtina, kad iš pateikto reguliavimo lieka neaišku, kaip būtų užtikrintas Projekte nustatomos pareigos pateikti duomenis apie viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų dalyvių dalyvius įgyvendinimas, jeigu šia informacija viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas nedisponuoja. Svarstytina, ar siekiant Projekto tikslų įgyvendinimo, neturėtų būti Visuomenės informavimo įstatyme nustatyta pareiga viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų dalyviams pateikti informaciją apie savo dalyvius. Tokiu atveju nurodytuoju aspektu turėtų būti tikslinamas ir Administracinių nusižengimų kodekso 136 straipsnis.</p> <p>6. <...> Taipogi, būtina patikslinti nuostatą „kitos poveikio priemonės“, pašalinant neapibrėžtumą, kokios „kitos poveikio priemonės“ šiuo atveju turėtų būti taikomos.</p>	<p>Neatsižvelgta. Projektu viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams nauji įpareigojimai nėra nustatomi. Duomenų apie juridinių asmenų dalyvius, taip pat ir tuos, kurie yra fiziniai asmenys, pateiktiną į JADIS numato kiti įstatymai³ bei teisingumo ministro 2013-10-11 įsakymu Nr. IR-231 patvirtinti Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos nuostatai. Be kita ko, minėto įsakymo 4 punkte nustatyta, kokias atvejais bendrovės (UAB) gali nepateikti duomenų apie savo akcininkus. Projekte siūlomu reguliavimu neturėtų būti daromos išimties iš bendrojo teisinio reguliavimo, susijusio su pareigos teikti duomenis apie juridinio asmens dalyvius įgyvendinimu.</p>
	<p>Neatsižvelgta. Baigtinio priemonių sąrašo apibrėžti negalima, nes nuo jų priklauso galiojančio reguliavimo efektyvumas. Kita vertus, didesnis neaiškumas būtų panaikinus minėtą nuostatą, nes viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo) duomenų nepateikimas ne tik gali užtrukti administracinę atsakomybę, bet ir sukelti tam tikras pasekmes viešosios informacijos rengėjams (žr. atsakymą prie Lietuvos kabininės televizijos asociacijos pastabų, 10 psl.).</p>	
	<p>Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į tai, kad teisinio reguliavimo stebėseną turi būti vykdoma bendra Teisėkūros pagrindų įstatymo nustatyta tvarka, siūlomas teisinis reguliavimas yra įvertintas ir suderintas, atitinka valstybės interesus ir lūkesčius, manytina, kad papildomai reglamentuoti šios įstatymo stebėsenos procesą konkrečiu atveju yra netikslinga.</p>	

Kultūros ministrė
Lina Ruokytė-Jonsson

2017. 10.12

³ Žr. (1) Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 7 straipsnio 2¹ dalies ir 41¹ straipsnio 1 dalies nuostatas; (2) Lietuvos Respublikos mažųjų bendrijų įstatymo 6¹ straipsnio 1 dalies nuostatas; (3) Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų 8¹ straipsnio 1 dalies (įsigalioja nuo 2017-11-01) nuostatas.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO
NR. I-1418 17, 19, 22, 24, 34¹, 49, 50 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO (toliau - Projektas)
(TAP-17-1155 (2); TAIS NR. 17-9561(2))

2017-10-18 Nr. NV-2650

Vilnius

Įvertinę Projekto, tikslinto pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017 m. rugpjūčio 22 d. išvadoje Nr. NV-2146 ir suinteresuotų institucijų pateiktas pastabas ir pasiūlymus, atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į Projekto lydraštyje pateiktą informaciją dėl pirminiame Projekte siūlytų nuostatų (reikalavimo viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams pateikti informaciją apie viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo su fiziniais ar juridiniais asmenimis sudarytus sandorius per kalendorinius metus) atskyrimo, pastebėtina, kad jeigu šios teisėkūros iniciatyvos apskritai neatsisakoma, turėtų būti pateikta informacija, kokiais terminais ir koks subjektas ją turėtų parengti ir įgyvendinti, įvertinant, ar siekiant teisėkūros ekonomiškumo, nebūtų tikslinga vienodą tikslą įgyvendinančias visuomenės informavimo procesų skaidrumą įtakančias teisinio reguliavimo priemones teikti viename Projekte.

2. Pakartotinai siūlytina įvertinti Teisės grupės išvadoje pateiktą pastabą dėl Projekto 4 straipsnyje dėstomo Visuomenės informavimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 24 straipsnio 1 dalies 7 punkto nuostatos, nes derinimo pažymoje nurodytais argumentais pagrindžiamas duomenų apie dalyvius pateikimas, tačiau nenurodoma, kaip būtų įgyvendinama pareiga pateikti duomenis apie viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų *dalyvių dalyvius*, įvertinant ir tuos atvejus, kuomet tam tikra informacija (pavyzdžiui, nuosavybės teise turima ar valdoma juridinio asmens turto dalis procentais, akcijų skaičius, balsų dalis procentais) pareigą ją pateikti turintis viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas nedisponuotų.

3. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme įtvirtintas informacinės sistemos valdytojo ir tvarkytojo funkcijas, manytina, kad Projekto 4 straipsnyje dėstomoje Įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje teisė gauti duomenis apie viešosios informacijos rengėjus ir skleidėjus bei duomenų pateikimas turėtų būti nustatytas viešosios informacinės rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos tvarkytojui, atsisakant tų pačių teisių priskyrimo šios sistemos valdytojui. Be to, siūlytina 4 dalies nuostatą formuluoti taip, kad būtų aišku, kurių subjektų atžvilgiu taikytina nuostata „minėti subjektai“. Analogiškai tikslintina ir šio straipsnio 7 dalies nuostata.

4. Projekto 4 straipsnyje keičiant Įstatymo 24 straipsnio 7 dalies nuostatą, išlieka aktuali Teisės grupės išvadoje pateikta pastaba dėl nuostatos „kitos poveikio priemonės“ neapibrėžtumo (į kurią buvo neatsižvelgta). Siekiant vertinamos nuostatos taikymo aiškumo, siūlytina ją sukonkretinti, pavyzdžiui, nurodant, jog tai kitos poveikio priemonės, kurių taikymas viešosios informacijos rengėjams ir (ar) skleidėjams yra nustatytas su viešosios informacijos rengimu ir sklaidimu susijusiuose teisės aktuose ar pan.

5. Dėl Projekto 8 straipsnyje dėstomo Įstatymo 52 straipsnio 1 dalies pakeitimo, pastebėtina, kad keičiant nuostatą, vartojamas jungtukas „ar“ eliminuoja galimybę, nors tokia tikimybė yra, pažeisti Įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas nuostatas kartu, todėl būtų tikslingiau vartoti konstrukciją „ar (ir)“.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Rimvydas Pilibaitis

Tatjana Knyzienė, tel. 870663862, el. p. tatjana.knyziene@lrv.lt